

drie-in-één

| Jaargang 1 | nummer 1 | februari 2013 |

Gezamenlijke uitgave van de veteranenorganisaties
VOMI Nederland, Bond van Wapenbroeders en de
Federatie van Verenigingen van Indië Militairen

Beginnen | Mijn oorlogsjaren 1940-1950 | **Uitreiking Bronzen Schild** | Ervaringen
van een dienstplichtige | **Beechcraft 185** | Afscheid van een Wapenbroeder |
Madoera 1947 | **Vertel het je kinderen Indiëveteraan**

RIVIERCRUISES 2013

met veel **Soldiers and Veterans Voordeel**

BTR REIZEN

Riviercruises

Voor het nieuwe cruisesizoen heeft BTR Reizen weer diverse mooie riviercruises over de mooiste rivieren en fraaie streken in haar programma opgenomen, weer aangeboden met veel Soldiers and Veterans Voordeel.

U bent te gast op gezellige ***/**** riviercruiseschepen waar u dagelijks kunt rekenen op een fijne en volledige verzorging bestaand uit:

- Uitgebreide ontbijt- en lunch buffetten.
- Heerlijke diner of dinerbuffet.
- 's Morgens en 's middags een kopje koffie en een koekje.
- Gezellig en onderhoudend entertainment programma.

Zoek uw riviercruise vakantie naar uw keuze . . . . .
. . . . . en voor de prijs hoeft u het niet te laten!

6 daagse cruise naar de Belgische Hoofdsteden

van 18 t/m 23 mei & 28 mei t/m 2 juni 2013

Met de MPS Virginia*** van € 379,- **Veteranen Voordeelprijs € 341,-**

8 daagse cruise naar de Vlaamse Steden

van 4 mei t/m 11 mei 2013

Met de MPS Diana*** van € 539,- **Veteranen Voordeelprijs € 485,-**

8 daagse Nederland en België cruise

van 11 mei t/m 18 mei 2013

Met de MPS Diana*** van € 539,- **Veteranen Voordeelprijs € 485,-**

4 daagse Rijn- en Moezelcruise naar Cochem

van 5 juli t/m 8 juli 2013

Met de MPS Brilliant*** van € 229,- **Veteranen Voordeelprijs € 206,-**

5 daagse Rijn- en Moezelcruise naar de Rudesheim

van 1 juli t/m 5 juli 2013

Met de MPS Brilliant*** van € 299,- **Veteranen Voordeelprijs € 269,-**

8 daagse Rijn- en Moezelcruise naar Bernkastel

van 23 juni t/m 1 juli & 8 juli t/m 15 juli 2013

Met de MPS Brilliant*** van € 489,- **Veteranen Voordeelprijs € 440,-**

8 daagse
Moezelcruise
naar Bernkastel

vanaf slechts

€ 440,00

p.p.

Voor gratis folder met actuele informatie
over speciale veteranenreizen

BTR REIZEN

055 - 5059500 · WWW.BTRREIZEN.NL

SOLDIERS AND VETERANS HOTELS

'Alles Inclusief' vakanties altijd met Veteranen Voordeel

Ook in 2013 bent u weer van Harte Welkom in alle Veteranenhotels.

BTR Reizen heeft weer een ruime keuze aan aantrekkelijke 'Alles Inclusief' vakanties naar haar Veteranenhotels, die uiteraard weer met veel Veteranen kortingen worden aangeboden.

Nieuw is Veteranehotel Op De Beek fraai gelegen in het Zuid Limburgse Schin op Geul.

5 dagen 'Alles Inclusief' vakantie van maandag t/m vrijdag

- ✓ Ontvangst met koffie of thee met . . .
- ✓ 4 x logies met ontbijtbuffet
- ✓ 4 x gevarieerde lunch of goed lunchpakket
- ✓ 4 x avonden een heerlijk 3-gangen diner
- ✓ **GRATIS:** 4 avonden van 18.00 tot 22.00 uur drankjes met keuze uit: koffie, thee, frisdranken, vruchtensappen, tapbiere, jenevers en huiswijnen

Voor gratis folder met actuele informatie over speciale actie weken en veel speciale veteranenreizen
Klik op www.BTRreizen.nl of Bel 055 - 5059500

SOLDIERS AND VETERANS HOTELS

NIEUW

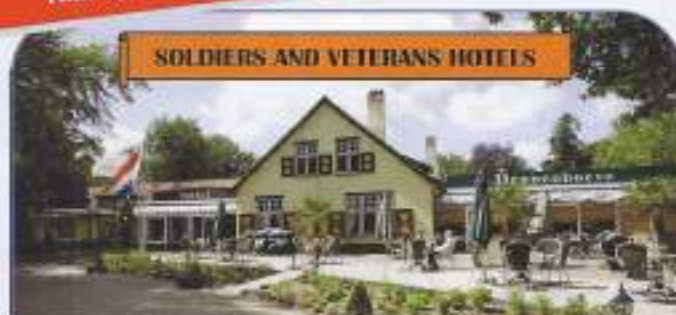
Hotel Op De Beek*** Schin op Geul

4 dagen 'Alles Inclusief' vakantie
Zomerseizoen van april t/m okt. 2013 voor € 268,-
Veteranen Voordeelprijs € 242,- p.p.

Speciale Zuid-Limburg weken 2013
van maandag 15 april t/m vrijdag 19 april
van maandag 30 sept. t/m vrijdag 4 okt.

Met extra en gratis avondprogramma:

- ✓ Dia avond over het Geuldal en Zuid-Limburg
- ✓ Lezing over een Engelse Oorlogsvlieger
- ✓ Gezellige avond met live muziek

SOLDIERS AND VETERANS HOTELS

Hotel Dennenhoeve*** Nunspeet / Veluwe

5 dagen 'Alles Inclusief' vakantie
Zomerseizoen van april t/m okt. 2013 voor € 239,-
Veteranen Voordeelprijs € 216,- p.p.

SOLDIERS AND VETERANS HOTELS

Hotel 't Holt** Diepenheim / Twente

5 dagen 'Alles Inclusief' vakantie
Zomerseizoen van april t/m okt. 2013 voor € 256,-
Veteranen Voordeelprijs € 229,- p.p.

SOLDIERS AND VETERANS HOTELS

Hotel Gaasterland*** Rijs / Friesland

5 dagen 'Alles Inclusief' vakantie
Zomerseizoen van april t/m okt. 2013 voor € 255,-
Veteranen Voordeelprijs € 229,- p.p.

SOLDIERS AND VETERANS HOTELS

Hotel Abdij de Westerburch*** Westerbork

5 dagen 'Alles Inclusief' vakantie
Zomerseizoen van april t/m okt. 2013 voor € 268,-
Veteranen Voordeelprijs € 242,- p.p.

BTR REIZEN

055 - 5059500

WWW.BTRREIZEN.NL

Van het redactieteam

Voor u ligt de gemeenschappelijke experiment-uitgave van drie veteranenorganisaties t.w. VOMI Nederland (VOMI), Bond van Wapenbroeders (BvW) en de Federatie van Verenigingen van Indië Militairen (FIM).

Het redactieteam van deze bijzondere uitgave bestaat uit de drie hoofdredacteurs van de periodieken "WAPENBROEDERS", "SOBAT" en "NIEUWSBLAD" van genoemde drie organisaties, zijnde Floris Berkhof van de BvW, Cees Verbaan van de FIM en Theo Ilump van de VOMI.

De oplage van deze gezamenlijke uitgave bedraagt 10.000 exemplaren. Alle leden en

de relaties van de drie verenigingen ontvangen in de maand februari 2013 deze uitgave. Er wordt deze maand dus geen eigen verenigingsblad aan de leden en relaties toegezonden. De kosten van deze unieke uitgave worden evenredig verdeeld over de drie verenigingen.

Op de achterzijde van de adresdrager van deze bijzondere uitgave treft u een kort en bondig geformuleerd enquêteformulier aan. Het bestuur van de drie samenwerkende verenigingen en het redactieteam van deze uitgave stellen het zeer op prijs indien u dit enquêteformulier zou willen invullen en zou willen zenden naar het genoemde

Antwoordnummer (een postzegel is derhalve niet nodig). U zou ons daarmee een buitengewoon groot plezier doen! Wie weet waartoe dit alles in de nabije toekomst zou kunnen leiden.

Het redactieteam wenst u allen veel leesplezier met deze stimulerende bijdrage tot een goede samenwerking van genoemde partijen.

Denkt u nog aan het enquêteformulier?

Voorplaat: De drie fanions/banieren van resp. VOMI, BvW en FIM

Drukt: De Swart B.V., Den Haag

Beginnen

Leen Noordzij
Voorzitter
VOMI
Nederland

Henk Molenkamp
Voorzitter
Bond van
Wapenbroeders

Cees Aorts
Voorzitter
Federatie van
Verenigingen
van Indië
Militairen

Het **begin** van 2013 ligt al weer even achter ons als u deze proef van een gezamenlijke uitgave van de verenigingsperiodieken van de Bond van Wapenbroeders (BvW), de Federatie van Verenigingen van Indië Militairen (FIM) en VOMI Nederland (VOMI) leest.

Reeds in 2007 zijn deze drie verenigingen **begonnen** om op landelijk niveau nauwer samen te werken. Hun besturen kwamen bijeen en stelden een lijst op met 15 mogelijke vormen van samenwerking. Daarmee was er een **begin** gemaakt! Als eerste bevatte de lijst snel te realiseren maatregelen die geen invloed hadden op de zelfstandigheid van de verenigingen. Een tocht van 1000 mijlen **begint** nu eenmaal met een enkele stap! Een goed **begin** geeft moed en zin, gaandeweg zijn de meeste maatregelen uit de lijst gerealiseerd. De laatste twee, het komen tot een federatie of zelfs een fusie, zijn zeer ingrijpend en zullen vermoedelijk niet gerealiseerd worden. Dat is ook realistisch, getuige op de eindfase waarin zeker de FIM en de VOMI nu verkeren.

Het eventueel komen tot een gezamenlijk verenigingsperiodiek is maatregel nr. 13. We

zijn onderaan de ladder **begonnen** en weliswaar is een goed **begin** het halve werk, maar toch hebben we er 6 jaar over gedaan om tot het huidige niveau van samenwerking te komen.

Van samenwerking op lokaal en regionaal niveau was soms al sprake vóór 2006, zij het met verschillende intensiteit en wisselend succes. **Alle begin is moeilijk!** Want samenwerking lijkt zo eenvoudig en voor de hand liggend, immers alle betrokken verenigingen worden geconfronteerd met een per saldo afnemend ledenbestand. Indiëveteranen zijn nu gemiddeld 85 jaar oud, Nieuw-Guineeveteranen gemiddeld vooraan in de 70 jaar. Door nauwer samen te werken, bijvoorbeeld door het organiseren van gezamenlijk bijeenkomsten en evenementen, kan de werklast van bestuursleden worden verlicht en zal het aantal bezoekers bij activiteiten hoger zijn. Dat lijkt mij voor de organisatoren wel zo prettig! Gelukkig zijn daarvan volop voorbeelden op lokaal en regionaal niveau. Maar ook de landelijke gezamenlijke nieuwjaarsreceptie, in 2013 voor de 4e maal, is niet meer weg te denken.

Samenwerking leidt ook tot kostenbesparing. Zoals bij het gezamenlijk leggen van kansen, bijvoorbeeld bij de jaarlijkse herdenking bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962 in Roermond.

Toch past ook een kritisch woord. De praktijk heeft inmiddels uitgewezen dat een nauwere samenwerking en daarmee gepaard gaande veranderingen door een substantieel aantal leden van de drie verenigingen wordt gezien als een zekere bedreiging. Zij vrezen het verloren gaan van de eigen identiteit van hun vereniging en beschouwen dat als het **begin** van het einde. Hun motto "bedint eer gij met nauwe samenwerking **begint**" moeten wij als besturen dan ook serieus nemen en niet bagatelliseren.

Vandaar dat wij sterk hechten aan uw mening over deze proef. Die is namelijk bepalend voor de toekomst. Want het is de meerderheid van de leden die bepaalt of het bij een eenmalige proef blijft of dat wij in de toekomst met een gezamenlijk blad doorgaan. Vergeet u dus afstudeert niet om het enquêteformulier in te vullen en tijdig te retourneren. ■

53^e Herdenking "7 December"

Op vrijdag 7 december 2012 herdachten we de gevallen van de voormalige 1 Divisie "7 December", de "7 December" Bataljons, het Operationeel Commando "7 December" en 11 Luchtmobiele Brigade (Air Assault) "7 December" in de Granjekazerne aan de Clement van Maasdijkstraan te Schaarsbergen.

*Wij werden geroepen van huis en van haard,
te dienen ons volk en ons land.
Wij zijn jong en krachtig, vol moed onverschrokken,
en houden ons woord steeds gestand.*

*Wij werken voor vrede, voor veiligheid en recht,
en helpen een volk uit zijn nood.
Begrippen waar iedere jongen voor vecht,
en waar Nederlands' kracht uit ontsproot.*

*Eens wappert dan wedig het rood, wit en blauw,
te land, in de lucht en ter zee.
Wij kunnen dan juichen, en weten: onze trouw,
bracht Nederland ook weer de weer!*

Traditiegetrouw vormde -na de begroeting door de ceremoniemeester- het staand gezongen Marslied "7 December" (tekst zie hierboven) deze ochtend de opening van de herdenkingsdienst. De herdenkingsdienst werd muzikaal ondersteund door het koperkwintet van de Koninklijke Militaire

Kapel "Johan Willem Friso" (KMKJWF) en natuurlijk ook door het Nunspeets Mannenkoor. *Het koor staat sinds 1 augustus 2012 onder de muzikale leiding van Henk van de Wetering uit Wilsum die, na 20 jaar directeur te zijn geweest van de Muziekschool Noordwest Veluwe, weer graag les wilde geven en wilde dirigeren. De vaste pianist van het koor is Gert Hofman uit Nunspeet.*

Na de openingsgedachte, uitgesproken door aalmoezenier P.F.A. Visschers, werd door het koor gezongen:
"All night, all day
angels watchin' over me my Lord.
All night, all day,
angels watchin' over me".

(*"De hele nacht, de hele dag,
waken engelen over mij, o Heer.
De hele nacht, de hele dag
waken engelen over mij"*).

Commandant 11 Luchtmobiele Brigade (Air Assault) "7 December", brigade-generaal N. Geerts, zei in zijn toespraak ondermeer: "Door uw komst, jong en oud,

bevestigt u de hechte band tussen allen die onder de vlag van "7 December" hebben gediend. 7 December, dat is onze band", zo luidt de beroemde laatste regel van het refrein uit het Marslied "7 December" dat op 7 december 1946 voor het eerst in Batavia ten gehore werd gebracht. Vandaag, precies 66 jaar later, heeft dit marslied aan actualiteitswaarde niets ingeboet. 7 December, dat is onze band! U allen koestert die bijzondere band. Het is een band die door de decennia heen alleen maar sterker is geworden. Het is een band die generaties omvat, die diverse conflicten verbindt en die veteranen en militairen bijeen brengt".

Na het "You raise me up, so I can stand on mountains" ("U tilt mij op, zodat ik op bergen kan staan"), gezongen door het koor, volgde een toespraak door aalmoezenier J.C. Zwakhalen. Daarin kwam o.a. het volgende naar voren: "De herinneringen aan die drie en een half jaar hebben de Indië-gangers diep in hun ziel geraakt. De naam van een kampong, een verschoten foto van een patrouille ergens langs een sawah, de vriendelijke lach van een inheemse schone, dit alles roept herinneringen op die voor al diegenen die dit niet kennen, vrijwel onbegrijpelijk zijn. De Indië-veteraan is een man wiens leeuwenhart wordt verscheurd door een liefde gelijk haat, die hij cadeau kreeg voor zijn aanwezigheid in de gordel van Smaragd".

Volgend op een muzikaal intermezzo van het koperkwintet KMKJWF, werd door mevrouw Annie Steenstra haar nieuwste gedicht voordragen met als titel: "Balans".

De eerste strofe daarvan luidde:
"Blijf in Balans, dat is de kreet van heden
op ons fysieke en psychische welzijn gericht,
want wil je als mens optimaal functioneren,
dan moet je met name alert zijn op evenwicht".

Het koor zong vervolgens:
"Dank sei Dir, Herr" ("Dank zij U, Heer") van
Georg Friedrich Händel.

In de slotgedachte, uitgesproken door aal-
moezenier PFA Visschers, zei hij ondermeer:
"Het oude nieuw maken, het duister tot
licht brengen, in de onzekerheid nieuwe
mogelijkheden zien voor de toekomst. Dat
is 7 December. Dat zijn wij!"

De herdenkingsdienst werd afgesloten met
de altijd weer zeer indrukwekkende
samenzang: "Blijf bij mij Heer".

*Blijf bij mij Heer, want d'avond is nabij
De dag verduistert, Heer blijf bij mij
Als and're hulp m'ontbreekt, geluk m'ontvleedt,
Der hulpeloozen hulp, verlaat mij niet!*

*Geen vijand vrees ik, als Gij bij mij zijt,
Tranen en leed zijn zonder bitterheid
Waar is, o dood, uw schrik, graf, waar uw eer?
Meer dan verwinnaar blijf ik in de Heer!*

*Houd hoog Uw kruis voor mijn verdank'end oog,
Licht in de schemer, leid mij naar anhoog!
De morgen daagt, de schaduw gaat voorbij:
in dood en leven, Heer, blijf mij nabij!*

Gelet op de barre weersomstandigheden en
uit veiligheidsoverwegingen vond de plech-
tigheid die na de lunch buiten gepland stond
bij het "EM" monument (de natuurstenen
schaal inhoudende een urn met de aarde
van het Ereveld Menteng Pulo) binnen in de
tent van de herdenkingsdienst plaats.
Hierbij sprak Commandant 11 Luchtmobile
Brigade (Air Assault) "7 December" o.a. de
woorden: "Herdenken geeft tenslotte ook
kracht om jezelf te herpakken. Dat herpak-
ken geldt zowel voor de samenleving als
geheel als voor veteranen en nabestaanden
als individu. Het gemis kan worden gedeeld.
Begrip, bewustwording en solidariteit bin-
nen de samenleving nemen toe. Dat neemt
het verdriet en het gemis niet weg, maar
sterkt ons in de overtuiging dat de offers
niet zinloos zijn geweest. Het geeft ook
hoop en kracht voor de toekomst".

Tot slot werden onder de welluidende
klanken van de KMKJWF kransen en bloe-
men gelegd, gevolgd door een defilé.
Namens VOMI-Nederland werd een krans
gelegd door voorzitter L. Noordzij en
bestuurslid W.P.J. Patist.

"Dat vrede onze toekomst moge zijn".

**Op vrijdag 6 december 2013 zal de 54e
herdenking plaatsvinden. ■**

Th.R.

Het Gezagsbataljon Indië (deel 1)

In het tweede deel van mijn artikel "OVW bataljons naar de tropen" ("SOBAT" nummer 143, pagina 10, augustus 2012) heb ik gesproken over het formeren van Gezagsbataljons voor Indië (GBI's). Wat waren GBI's en wat deden zij voor de bevrijding van Indië? Onderstaand artikel wil proberen daar antwoord op te geven.

B.C. Cots

Een officier van het Australische leger (met plankje) begeleidt een groep GBI's die per trein op 24 juli 1945 naar het Darley-camp werd door-geonden.

Gedurende de Tweede Wereldoorlog (1942) rijpte bij de Nederlandse regering in Londen het plan om na de bevrijding van het moederland een Expeditionaire Macht van drie divisies samen te stellen die naast de geallieerden zou deelnemen aan de herovering van Nederlands-Indië. Behalve deze Expeditionaire Macht, die naar Japan zou oprukken, waren er de Gezagsbataljons ter handhaving van orde en rust in het eilandrijk.

De Combined Chiefs of Staff in Washington DC waren reeds op 8 december 1943 op de hoogte van de Nederlandse plannen, doch het Britse oorlogskabinet achtte het nemen van maatregelen hieromtrent op dat tijdstip te

voorbang. Vanaf de aanvang was de stemming bij de Britse bondgenoot ten aanzien van deze aangelegenheid niet gunstig, waardoor de Australische bereidwilligheid om Nederlandse troepen op hun grondgebied te formeren en op te leiden, veranderde. Zodoende werden bij de bevrijding van Zuid-Nederland (september-oktober 1944) alleen OVW'ers gewonnen voor de Koninklijke Landmacht en Koninklijke Marine en niet voor versterking van het KNIL.

13 februari 1945 bezocht de minister van Koloniën (Van Mook) de Nederlandse regering te Londen om de werving van OVW'ers voor de bevrijding van Indië ter

sprake te brengen. Zijn boodschap was om op korte termijn te kunnen beschikken over 3920 man (vier GBI's). Dit waren licht bewapende troepen die, nadat de geallieerden in Nederlands-Indië een eiland (of een gebied) op de Japanners hadden veroverd, achter zouden blijven om het Nederlands-Indisch gezag te herstellen en te handhaven. De minister van Koloniën (later minister van Overzeese Gebiedsdelen) benoemde de gepensioneerde generaal-majoor KNIL J.C.J. Bongers tot hoofd van het Kantoor dat met het Centraal Vrijwilligers Bureau te Eindhoven regelingen moest treffen om bovengenoemd aantal vrijwilligers voor Indië te werven.

De werving is niet voorspoedig gegaan omdat de geallieerden geen faciliteiten (kleding, uitrusting, wapens) en geen scheepsruimte beschikbaar wilden stellen. Dit terwijl 30% van de scheepsruimte bij de geallieerde 'shippingspool' van Nederlandse oorsprong was. Maar op 10 maart 1945 was het dan zover. Er werd een groep van 100 man uit Nijmegen en omgeving opgeroepen om zich in Eersel te melden. Toen het Kantoor aldaar na 14 dagen nog niet wist wat met deze 100 man te doen, werden zij (nog ongeuniformeerd) op 24 maart weer huiswaarts gezonden om op 31 maart opnieuw opgeroepen te worden. In Eersel verbleef men nu tot 4 mei, waarna de groep (nog niet uniform gekleed) via Dostende -per veerboot "Mecklenburg" naar Engeland werd gezonden. In Engeland werden zij te Wolverhampton (in het voormalige Prinses Irene Kamp) pas op 7 mei militair gekleed.

Op 22 mei werd een tweede groep, nu van 125 man uit de omgeving van Tilburg, Breda en Eindhoven opgeroepen. Zij werden op 31 mei met vijf Dakota-vliegtuigen naar Londen gevlogen en in Wolverhampton bij de reeds aanwezige 100 man gevoegd. De beide groepen vormden aldus een voortdetachement voor het GBI, dat later zou volgen. Op 19 juni vertrok dit detachement met ins "Orontes" naar Australië waar het op 16 juli te Freemantle aankwam. Vandaar vertrok men op 24 juli per trein naar het Darley-camp, 33 mijl oost van Melbourne gelegen.

Op 25 juli werd in het Darley-camp een complete Amerikaanse uitrusting verstrekt, alsmede een stel winterkleding want in Zuid-Australië was het nu winter. Op de kleding waren reeds de naamlinten op de bovenmouw met "NETHERLANDS INDIES"

gestikt. Op 1 augustus werden 16 man naar officiers- en onderofficiersopleidingen gestuurd en later vertrok ook een groep naar een "Paymasters"-opleiding.

Nadat Japan op 15 augustus 1945 had gecapituleerd, nam het GBI-detachement deel aan de feestelijkheden ivm het beëindigen van de oorlog en op 24 augustus delegeerde het mee met de Victory-parade in Melbourne.

De taak van het GBI leek nu beëindigd, echter op 17 augustus riep Soekarno de zelfstandigheid van Indonesië uit, hetgeen gepaard ging met anti-Nederlandse rellen (de Bersiap) en veel Nederlandse en Indische bewoners het leven kostte. De bereidwilligheid van Australië (dat inmiddels een Labour-regering had gekregen) om Nederlandse troepen toe te laten en op te leiden, veranderde nu in tegenwerking. Uit het GBI-detachement werd nu een infanteriecompagnie geformeerd, genummerd 5e Compagnie Infanterie KNIL en ingedeeld bij het Bataljon Infanterie I van dit bataljon "Vrije KNIL" waren de 1e en 2e compagnie reeds op Tarakan en Oost-Borneo ingezet, waarbij Kees de Gooyer (broer van de acteur Rijk de Gooyer, ex-KMA-cadet die tijdens de bezetting naar Engeland was ontsnapt) sneuvelde. Op 12 september vertrok deze 5e compagnie naar de "Jungle Warfare School" in het Victory-camp, maar reeds 10 dagen later besloot de KNIL-leiding de compagnie naar Java te zenden. Via Brisbane werd zij compleet met uitrusting en wapens ingescheept op het KPM-schip "Balikpapan", dat 24 september naar Indië vertrok.

Op 7 oktober 1945 kwam Tandjong Priok in zicht en de volgende dag kon de ontscheping beginnen. De compagnie werd gelogd in een KNIL-kazerne te Batavia en onmiddellijk ingezet tegen de opstandelingen. ■

Een peloton van het voortdetachement GBI dat op 24 augustus 1945 deelnam aan de Victory-parade te Melbourne. Vlak voor aankomst brak een enorme regenbui los.

Herdenking Roermond 2013

De jaarlijkse herdenking bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962 in het "Nationaal Herdenkingspark Roermond" zal plaatsvinden op **zaterdag 7 september 2013**.

Luchtmacht-dagen 2013

Deze worden gehouden op 14 en 15 juni te Volkel.

Marinedagen 2013

Deze worden gehouden op 20, 21, 22 en 23 juni te Den Helder.

Landmachtdagen 2013

In 2013 zijn er geen Landmachtdagen.

Mijn oorlogsjaren 1940-1950 (deel 10)

Van sobat Henk Maas uit Roermond ontving de redactie met veel genoegen het verzoek om zijn memoires onder de titel "Mijn oorlogsjaren 1940-1950" te publiceren in ons periodiek "SOBAT". Deze memoires beslaan een tweetal perioden: De periode 1940-1945 in Roermond en de periode Nederlands Oost-Indië van 22-11-1946 tot en met 19-02-1950. In een groot aantal afleveringen zal de redactie de lezers van "SOBAT" kennis laten maken met deze zeer waardevolle herinneringen en ervaringsverhalen van Henk Maas.

Het rijden in konvooi naar Tesikmalaja was gelukkig voorbij, onze fourage ging vanaf dat moment per trein. De spoorlijn was hersteld, zodat de trein -bestaande uit enkele daarvoor uitgeruste wagons- met lage snelheid nu toch aankwam. We bivakkeerden toen steeds in Garoet. Ook hadden we weer eens injecties gehad tegen tetanus en tyfus. Hoeveel van dat spul in onze arme lichaam zat, weet ik niet. Ik ben de tel kwijgeraakt, maar het moet een respectabele hoeveelheid zijn geweest. Wanneer we over een aantal jaren weer in Nederland arriveren, zijn we allemaal poreus geprikt door het aftappen van bloed.

Zo langzamerhand kregen we een beetje kijk op de grote verscheidenheid aan lieten en sluwheden die onze tegenstanders voor ons in petto hadden en die ons in het begin veel kopzorgen hadden gegeven. Maar toen hadden we hun tactiek van guerrillaoorlog voeren door en handelden er dan ook naar. Al doende leert men! In Tjamis heerste een benauwende hitte. Een bendeleider die zich enige tijd geleden bij ons had gevoegd met de mededeling dat hij wilde samenwerken, had -om zijn belofte gastand te doen- een paar gewezen TRI-mensen meegebracht. Ze hadden een allegaantje van uniformen van o.a. van het KNIL, Japanse en zelfs enkele Engelse spullen. Ik was benieuwd hoe ze zouden functioneren. Eigenlijk waren het onmogelijke toestanden! Maar

toen, tijdens die idiote guerrillastrijd, was blijkbaar alles mogelijk. Hun bewapening was al even mysterieus. Ze zeiden dat ze die hadden buitgemaakt op o.a. Nederlanders. Uiteindelijk zijn ze op transport gezet naar Garoet voor verder verhoor.

Er was eindelijk een soort verlofregeling op touw gezet naar Bandoeng met als bestemming "De rustende Jager", een rusthuis voor militairen. Maar het was een armoedige bedoening. Haast geen geld dus weinig plezier. Het enige waar we blij mee waren, was een echt bed en iets fatsoenlijks te eten. Ook liep je toen zonder bewapening (dus zonder stress) en waren er echte meisjes! Je mocht er alleen maar naar kijken, ze waren blijkbaar van een andere planeet. Na een week hadden we het gezien. De enkele roepia's waren op, dus reden we terug naar ons verblijf, de bush bush.

Bij het schandaal van de sigaretten, het leek wel een mengsel van turf en heil, was er ook nog een tweede gekomen. Het lag in de bedoeling het postverkeer van Indië naar Nederland te beperken door er 30 cent portokosten boven op te zetten, onder het motto "alles voor onze jongens in Indië". Op de postblaadjes kon je maar een beperkt aantal regels schrijven. Maar ook deze gedachtekronkel vanuit Den Haag kon er nog wel bij. Tot overmaat van ramp stond er ook nog heel sarcastisch

Tropentuin van Villa Isola bij Bandoeng

"Militair Portvrij" opgedrukt. Toch nog een lichtpuntje: ons peloton had 3 sloffen sigaretten gekregen van de R.A.O. (dienst Recreatie en Algemene Ontwikkeling) en zodoende konden we enkele pakjes verdelen. Haast niet te geloven! Lang leve Wimpie Welfare. Maar aan mij waren ze niet besteed, ik rookte niet.

Er was 's nachts weer een carrier op een mijn gereden waarbij een jongen van het carrierpeloton zwaar gewond werd. Het was weer een verdornde treklijn geweest. Naderhand hebben we de draad die aan de treklijn vastzat gevolgd tot aan een kamponghuisje, circa 30 meter van de weg af. De draad eindigde bij een verhoging waar de dader(s) had(den) zitten wachten tot de carrier over de mijn reed. Het werd tijd voor weer eens een zuiveringsactie, vooral toen bekend was geworden dat in die omgeving een TRI-groep rondzwierf. Extra opletten dus, maar eigenlijk waren we aan rust toe!

December 1947

Weer in Garoet aangekomen, hebben we met de helft van het peloton het Sinterklaasfeest gevierd. Het bestond hieruit dat er speculaas was, een filse borrel en een biertje. Weer eens wat anders dan thee en haring in tomatensaus. Met het zeer bekende lied "zie de maan schijnt door de palmen" kwam de stemming er in. De Sint riep enkele jongens bij zich, nl. Piet Hebben en Jan de Brouwer. Ze waren blijkbaar stout geweest en moesten, op tafel staande, een liedje zingen. Het werd een tumultueuze bedoening met als apotheose dat Sinterklaas ijlings de benen nam.

De volgende dag (7 december) waren er in Bandoeng ter gelegenheid van de naamdag van de divisie feestelijkheden georganiseerd, sportwedstrijden en dergelijke. De divisiestaf was daar namelijk gelegerd. Van elk peloton werd een afvaardiging gestuurd. In elke plaats waar mensen van onze "7 December" Divisie begraven lagen, werd een herdenkingsplechtigheid gehouden en werden er kransen gelegd. Zo ook in Garoet. Er was een erewacht geleverd door ons peloton. Het blazen van de Last Post en een salvo van het vuurpeloton, waren indrukwekkend. Weer meer gesneuvelden voor.....ja, waarvoor eigenlijk? ■

Ziekenhuis Bandoeng

Functieoverdracht IGK

Op donderdag 29 november 2012 vond de functieoverdracht plaats van de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht (tevens Inspecteur der Veteranen). Luitenant-generaal A.C. Oostendorp heeft op het landgoed "De Zwaluwenberg" het stokje overgedragen aan luitenant-generaal der Mariniers A.G. van Ede. Bij zijn afscheid is luitenant-generaal Oostendorp door Hare Majesteit de Koningin benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau met de zwaarden. De daarbij behorende versierselen ontving hij -bij orisstantenis van de minister van Defensie- uit handen van de Commandant der Strijdkrachten (generaal T. Middendorp). ■

Koninklijk Teyhuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek

Open dagen Bronbeek voor aspirant-bewoners

Het Koninklijk Teyhuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek te Arnhem organiseert open dagen voor aspirant-bewoners van het militair tehuis.

U krijgt een beeld van het leven op Bronbeek en u maakt kennis met de leiding en bewoners van Bronbeek. Ook wordt u uitgebreid geïnformeerd over de relatief gunstige bijdrage in de verzorgingskosten.

De open dagen zijn op : maandag 4 maart, maandag 3 juni, maandag 2 september en maandag 25 november 2013.

U komt in aanmerking voor wonen in het militair tehuis Bronbeek als u o.a.:

- veteraan (m/v) bent en niet behoort tot de categorie officieren.
- 65 jaar of ouder en alleenstaand bent en in staat bent om de algemene dagelijkse handelingen uit te voeren.

Alle toelatingsvoorwaarden vindt u op www.bronbeek.nl

Vraag u een informatiepap aan of meldt u voor een open dag bij:
Zorgmanager KTOOH Bronbeek
Hilpenweg 147 6824 NB Arnhem
T (026) 3769555

Het Rozenpakhuijs Bloemen en Planten John Scheurkogel

Middeldijk 73 A ~ 2992 SH Barendrecht
Tel.: 0180-621298
Info@hetrozenpakhuijs.nl
Website: www.hetrozenpakhuijs.nl

Openingstijden
Maandag t/m zaterdag
08:00-18:00 uur
Vrijdag 08:00-20:00 uur

Detachering in Tjiandjoer 1946

(deel 3 en slot)

Tjiandjoer, 3 september 1946

Vroeg in de morgen werd onze batterij om 04.00 uur gewekt. Vlug aankleden, even een boterham en klaarmaken voor actie. Om 05.00 uur stond eenieder klaar bij de vuurmonden, wachtend op het commando "Instijgen", maar eerst even appel. We hadden opdracht gekregen om exact 06.00 uur in stelling te staan om het eerste schot te kunnen lossen. Er volgden commando's "Geen licht gebruiken, motoren starten en warm draaien". Daarna vertrok de colonne achter mij aan. De stellingofficier was al eerder vertrokken om de hoeken op te meten en de hoofdrichting uit te zetten. In het donker vervolgden we onze weg die over redelijke wegen ging en door de duisternis bromden de motoren van de voertuigen die weer in een stofwolk verdwenen. Na een half uur over de wegen gedaverd te hebben, kwamen we in het verkende stellinggebied waar we met de meeste spoed aan het werk togen om op het juiste moment, het juiste vuur uit te kunnen brengen. Om 05.50 uur stonden de vuurmonden gericht, in de hoofdrichting, gereed om dood en verderf over vijandelijk gebied te strooien. De infanterie rukte intussen op om hun zeer zware taak te voltooien. Reeds vroeg waren de infanteristen met de vijand in contact gekomen. In dit gevecht verloren de infanteristen een branschutter, die op slag dood was. Nog steeds deden ze het zonder onze ondersteuning, doch onverwacht kwam het los "We willen vuur op doel ZEVEN", hier was een flinke vijandelijke verdediging aanwezig. De vuurmonden stonden binnen enkele seconden op het doel gericht, wachtend op het commando "Vuren" en dit liet niet lang op zich wachten. In een minimum van tijd zaten we in de kruiddampen en in de stofwolken die onze vuurmonden/kanonnen veroorzaakten. Twintig brisantgranaten vlogen er in zeer korte tijd uit. De infanteristen die voor het eerst met ondersteuning van de artillerie gewerkt hadden, sprongen een gat in de lucht toen onze granaten midden tussen de vijand uit elkaar spatten. Ons vuur lag goed en we kregen de ene pluim na de andere. Hoeveel slachtoffers er bij de tegenpartij zijn gevallen, is mij niet bekend. Naar schatting zijn er die dag zo'n paar honderd omgekomen. We hebben die dag zes doelen met vijandelijke concentraties onder vuur genomen.

Om ongeveer 13.00 uur trad er een rustpauze in die onze jongens de gelegenheid gaf om hun middagspottje te nuttigen. Alles ging prima en onze jongens zaten lekker te smullen, toen onverwacht een vuurorder over onze draadloze toestellen kwam en op hetzelfde moment galmde het commando "Op de posten" over het terrein. Hier lag een bakje met eten en daar lag wat, ja overal lag wat. Dit moet je hebben, altijd paraat! Als onze jongens - die vooraan in strijd gewikkeld zijn met de vijand - om vuur vragen, dan vliegen de projectielen op de doelen af om verderf te zaaien.

Het klinkt misschien wel hard maar ik zou best om de andere dag in stelling willen komen, iedere dag, dat zou te zwaar worden. Deze dag was ik belast met de vuurleiding en dat is geen gemakkelijke taak. Dat heeft me vele zweetdruppels gekost, maar dat heb ik het liefst. Deze dag hebben we zo'n 200 projec-

Rit over de Poentjak Pas.

tielen op vijandelijke doelen gestrooid, waarvan slechts één schot zijn doel heeft gemist en ongeveer 200 meter te ver is neergekomen. Bij onze batterij hadden we geen verliezen, maar bij de infanteristen waren twee doden en één zwaargewonde te betreuren. Deze actie vond plaats noordwest van Tjiandjoer en het hoofdoel heette "TIKALONG-KOELON", hoofdrichting 35 graden. Om 16.30 uur kregen we door "De hoofdactie is afgelopen en de volledige overwinning is in onze hand, de artillerie kan afmarcheren". In een vlug tempo werd alles klaar gemaakt voor afmars en gingen we zo snel mogelijk terug naar onze kwartieren om ons eens heerlijk te verfrissen, want dat was wel nodig.

's-Avonds vroeg naar bed en prima geslapen, want ik was zo moe als een hond. Maar ik was dat niet alleen, na al dat hollen en dat sjouwen en die spanning is het goed rusten.

Tjiandjoer, 4 september 1946

Het is vandaag de laatste dag dat we hier in Tjiandjoer zitten. We worden vandaag door een andere groep artilleristen afgevoerd. We zijn het er helemaal niet mee eens, doch het moet. Dus vandaag gereedmaken voor vertrek naar Batavia, de Poentjakpas over, een zware tocht over bergen en langs ravijnen. Mariejanne tot wederschrijven! ■

55^e Internationale Militaire Bedevaart

23 t/m 27 mei 2013

Hierbij nodigt de Rooms Katholieke Geestelijke Verzorging, in samenwerking met de Stichting Militaire Lourdes Bedevaart, u uit om deel te nemen aan de Militaire bedevaart naar Lourdes 2013. Met als thema "Lourdes, poort naar geloof" ontmoeten militairen uit tientallen landen elkaar in een ambiance van bezinning en gebed, afgewisseld met lichtere momenten van gezelligheid en kameraadschap. Internationale grootse vieringen worden afgewisseld met intiemere bijeenkomsten op nationaal niveau. Verder is er ruimte voor onderling contact, o.m. tijdens een gezamenlijke receptie met lunch en er wordt gelegenheid geboden deel te nemen aan een excursie.

Alle (post)actieve militairen en burgerambtenaren van Defensie tot en met 75 jaar zijn welkom om deel te nemen. Zij mogen ieder één introducée(s) of begeleid(st)er meenemen.

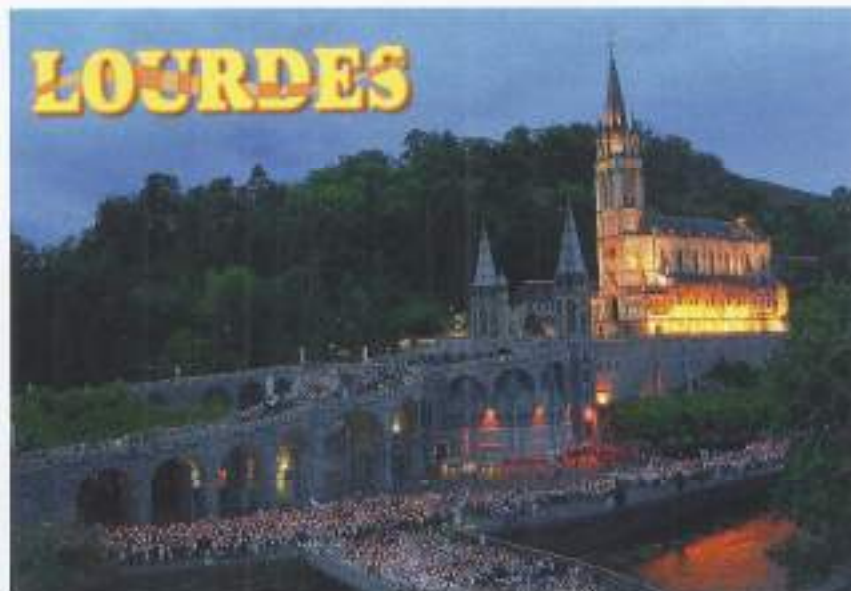
Voor 2013 willen we ons speciaal inzetten voor die collega's/veteranen die tijdens (recente) missies op een of andere wijze gewond zijn geraakt. Het programma in Lourdes voorziet in een aantal momenten waarop de mogelijkheid tot lotgenotencontact wordt geboden met collega's uit andere landen.

In principe dient iedere deelnemer in staat te zijn om met een bus te reizen. We zetten zowel dag- als nachtbussen in, e.e.a. afhankelijk van het aantal aanmeldingen.

Mocht u daartoe niet in staat zijn, bijvoorbeeld vanwege afhankelijkheid van een rolstoel, dan kunnen we kijken of er een vliegtuigstoel voor u beschikbaar is. Het bestuur laat zich in dat geval adviseren door een arts. Hetzelfde geldt voor de leeftijdsbeperking. Bent u ouder dan 75 jaar, dan bekijkt een arts met u de mogelijkheden.

De reis kan ook per motor gemaakt worden met een speciaal aan- en terugreisprogramma waaronder een Battlefield tour. Dit programma begint op 20 mei en eindigt op 30 mei.

Voor alle bedevaartgangers worden eenvoudige (maar goed verzorgde) hotels gereserveerd op basis van volpensioen. Dit is bij onderstaande prijzen inbegrepen, tenzij anders vermeld.

De prijzen voor de busreizen zijn berekend op basis van een mogelijke onderintekening, waardoor de kosten per persoon in aanvang hoger zijn. Bij een gunstiger busbezetting krijgt u een deel van het geld terug. De kosten bedragen maximaal € 573,- voor de dagbus of maximaal € 520,- voor de nachtbus, exclusief toeslag 1 persoonskamer (€ 180,- dagbus/€ 110,- nachtbus). De motorbedevaart kost € 444,- exclusief toeslag 1 persoonskamer, de brandstofkosten en de maaltijden onderweg. De prijzen voor de vliegreis worden

bekend gemaakt indien u daarvoor in aanmerking komt. Details over de verzorging en het programma krijgt u zodra u uw belangstelling kenbaar heeft gemaakt.

U kunt zich aanmelden bij het Secretariaat SMLB, telefoon 06-1549 2778 of per e-mail: secre.smlb@ziggo.nl. U kunt alvast informatie vinden op de vernieuwde website: www.militairebedevaart.nl. Op de site vindt u ook een digitaal inschrijfformulier. Uw inschrijving moet vóór 1 maart 2013 binnen zijn. ■

Bronbeek 1863-2013

Het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek viert in 2013 het 150-jarig bestaan met een expositie over de eigen geschiedenis. Het destijds genoemde *Koloniaal Militair Invalidenhuis Bronbeek* opende in 1863 zijn deuren. De expositie *150 jaar Bronbeek, wonen tussen tofeën* is van 19 februari tot en met 31 december 2013 te zien in Museum Bronbeek.

Bezoek voor meer informatie de website www.bronbeek.nl

Herdenking en reünie

Op 11 mei 2013 wordt er weer een herdenking en reünie gehouden voor 3-12 RVA in de Kumpulan op het landgoed Bronbeek te Amhem.

Info: De heer Gerard Alders,
telefoon: 023-5373238,
e-mail: gaalders@veteranen.nl

Verhalen van sobats

'Verhalen van sobats van het 3e Bataljon Garde Regiment P'Insas Itrani' is een bundeling van de verhalen die tussen 1978 en 2012 in het contactblad 'De Flopper' hebben gestaan.

Ultraard bevat het boek een overzicht van wat er zich destijds in Indonesië heeft afgespeeld. Maar de persoonlijke verhalen, dagboeken, gedichten en schetsen vormen het hart van dit boek, het is 'hun' geschiedenis die nooit verloren mag gaan.

Bent u geïnteresseerd in dit boek, stuur dan een e-mail naar:
tini.schuurmans@elfort.nl
Tini Schuurmans
Meerval 25
5345 DB Oss
Tel: 0412-641278 / mob: 06-46616257

Speciale aanbieding voor SOBATS !

In ons eigentijds familiehotel vindt u niet alleen een sfeervolle plek om te overnachten maar ook de Achterhoekse gastvrijheid en kwaliteit. Samen met ons team spannen wij ons dagelijks in om het onze gasten naar de zin te maken. Wij zijn er dan ook trots op dat we recentelijk het certificaat van Zoover.nl 'recommended by Zoover visitors' hebben mogen ontvangen.

Omdat we ons maar al te goed beseffen dat u degene bent die onze inspanningen van de afgelopen tijd zo gewaardeerd heeft, ontmoeten we u graag nog eens in **'Het pareltje aan de IJssel'**. Want zo beschreef een van de gasten ons hotel. Met de komst van onze Brasserie aan de IJsselkade, eind 2011, is deze benaming nog meer van toepassing. Maar niet alleen de rustige ligging aan de IJssel is uniek. Ook de historische binnenstad, vol cultuur en kunstgaleries, op 5 minuten loopafstand maakt de locatie van ons hotel bijzonder. En wat te denken van de Veluwezoom, het Montferland en de IJsselstreek in de nabije omgeving.

Wilt u er eens lekker tussenuit, kom dan genieten van onze gastvrijheid en de prachtige locatie. Profiteer van een waanzinnige korting, want onderstaande aanbieding is alleen voor SOBATS en geldig voor boekingen t/m december 2013:

3-daags SOBAT arrangement Van € 125,00 voor € 75,00 per persoon

- Ontvangst met koffie of thee met een Doesburgse lekkernij
- 2 overnachtingen in een comfortabele kamer met tweemaal een uitgebreid ontbijtbuffet
- Driegang keuzediner (bij voorkeur op de tweede avond)

U ontvangt bij aankomst een boek over de Doesburgse monumenten (t.w.v. 19,95), een plattegrond en een wandelroute. Gratis parkeren van auto en fietsen in de afgesloten parkeergarage. Gratis gebruik van WiFi en oplaadpunten voor e-bikes aanwezig.

Reserveer via onze website www.hotel-doesburg.nl of bel met 0313-740000.

Het is mogelijk het arrangement te verlengen voor € 55,00 per kamer op basis van logies & ontbijt. Verlengingsnacht op basis van logies & ontbijt tijdens feestdagen bedraagt € 70,00 per kamer. Toeslag kamer voor alleengebruik is € 20,00 per arrangement.

Op onze website www.hotel-doesburg.nl vindt u een uitgebreid overzicht van de activiteiten en (culturele) bezienswaardigheden in de omgeving. Tevens treft u daar meerdere arrangementen aan zoals bijv. het "5-daagse Harzestedenarrangement" v.a. € 128,00 per persoon.

Nederlandse Veteranendag 2013

De negende Nederlandse Veteranendag wordt gehouden op zaterdag 29 juni 2013 te Den Haag.

Nieuwe leden

Naam	Woonplaats	Onderdeel
BOER de M.	ELSPEET	
BOER de U.	ELSPEET	KMAR
GENDEREN D.P. van	ZWIJNDRECHT	
SLIKKERVEER J.P.	PERTH AUSTRALIA	Llua

Veteranendagen 2013

Koninklijke Marine

Deze zal plaatsvinden op donderdag 20 juni 2013 te Den Helder.

Koninklijke Luchtmacht

Deze zal plaatsvinden op donderdag 5 september 2013 op Vliegbasis Gilze-Rijen.

Koninklijke Marechaussee

Deze zal plaatsvinden op vrijdag 4 oktober 2013 te Apeldoorn.

Stichting Steunfonds VOMI-Nederland

De stichting heeft ten doel het ondersteunen van de vereniging VOMI-Nederland, onder meer door het verschaffen of ter beschikking stellen van financiële of materiële middelen aan deze vereniging, alsmede al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord. De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door: het verwerven van gelden door middel van bijdra-

gen van particulieren, ondernemers en overheid; alle andere wettige middelen, welke aan het doel van de stichting bevorderlijk kunnen zijn. Het vermogen van de stichting zal worden gevormd door: subsidies, retributies, donaties, schenkingen, erfstellingen, legaten, alle andere verkrijgingen en baten. Meerdere nabestaanden van sobats hebben uit hun erfenis reeds geld aan de stichting ter beschikking gesteld. Ook een aantal leden van onze lidverenigingen

heeft reeds een donatie gedaan. Het bestuur van VOMI-Nederland roept een ieder op om deze stichting te sponsoren. Men kan het doen door minimaal € 7,50 over te maken op bankrekeningnummer 12.89.87.049 ten name van Stichting Steunfonds VOMI-NL te Barendrecht.

U doet toch ook mee? ■

T.N.R.

Lotto®

“De bijdragen van de BankGiro Loterij en de Lotto maken het werk van het Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg mogelijk”.

Uitreiking Bronzen Schild

50 jaar na opheffing heeft het 6e Infanteriebataljon Regiment Infanterie Oranje Gelderland op 21 december 2012 op de Generaal Spoorkazerne in Ermelo alsnog het Bronzen Schild gekregen. Commandant Landstrijdkrachten, luitenant-generaal M.C. de Kruijf, reikte de groepswaardering in het Veluwe dorp uit. Het 6e Infanteriebataljon diende van 1960 tot en met 1962 in Nieuw-Guinea en werd meteen na terugkeer opgeheven. Op 26 november 1962, toen de toenmalige Bevelhebber der Landstrijdkrachten het Bronzen Schild toekende aan de organieke landmachten die in Nieuw-Guinea hadden gediend, ontbrak het 6e Infanteriebataljon daarom op het appel. "Ik wil als Commandant Landstrijdkrachten graag mijn grote waardering uitspreken voor hetgeen de militairen van het 6e Infanteriebataljon in het toenmalig Nederlands Nieuw-Guinea hebben verricht", aldus De Kruijf in zijn speech tot de 160 veteranen die aanwezig waren.

Tijdens hun periode in Nieuw-Guinea verloor het bataljon, dat met 599 man was vertrokken, 9 militairen. Dat was het hoogste aantal van alle Nederlandse onderdelen in dat gebied. Er werd tijdens de ceremonie 1 minuut stilte in acht genomen, gevolgd door het Wilhelmus.

Het 6e Infanteriebataljon behoorde tot het Regiment Infanterie Oranje Gelderland. Daarom vond de uitreiking plaats voor het front van de militairen van 45 Pantserinfanteriebataljon die tot hetzelfde regiment behoren. Het Bronzen Schild heeft een plaats gekregen op de bataljonsappelplaats op de Generaal Spoorkazerne, de thuisbasis van 45 Pantserinfanteriebataljon. De ceremonie werd o.a. bijgewoond door oud-minister van Defensie (de heer drs. J.S.J. Hilten) en de burgemeester van Ermelo (de heer A. Baars).

Het Bronzen Schild is de hoogste groepswaardering die eenheden van de Koninklijke Landmacht kunnen krijgen. Toekenning geschiedt wanneer een eenheid zich heeft onderscheiden door buitengewone toewijding of bijzonder loffelijk optreden tijdens het uitvoeren van haar opdracht. De Commandant Landstrijdkrachten reikt de groepswaardering uit. Het schild is een in weerbestendig brons uitgevoerde plaquette. Deze plaquette bestaat

uit een rechthoekige plaat, gevat in een eenvoudige, strakke lijst. Op de bovenzijde van deze plaat is een ornament aangebracht, waarvan het hoofdmotief de liggende leeuw op een voetstuk is en daaronder een lauwerkrans. Dit ornament is de top van de vaandelstok. Het schild is ongeveer 45 cm breed en ongeveer 60 cm hoog.

De toekenning van het schild geschiedt middels een Dagorder van Commandant Landstrijdkrachten met de motivering voor de groepswaardering, met als bijlage een overzicht van de militairen van betreffende eenheid die gerechtigd zijn tot het dragen van de bijbehorende individuele draagspeld. ■

Met ons aller

welgemeend medeleven

en dat de liefde en de

warmte van uw naasten

U de moed en kracht

geven dit zware verlies te

dragen.

soziale
VEERZAAM
VOMI

In Memoriam

Met grote eerbied en in gepaste vorm
brengen wij een laatste Ere-saluut aan:

NAAM	VOORL.	WOONPLAATS	ONDERDEEL
Baarsen,	P.W.	Amstelveen	4-10 RI
Barlag,	H.W.	Almere	GRJ
Beekman,	J.	Nurspeet	AAT ?
Berg, van den	PG.	Ede	AAT/Bronzen Kruis
Blokker,	(CORRECTIE) L.	Hillegom	445 BI/7-5 RI
Brabander, de	E.	Schiedam	KLU NNG
Brake, te	A.	Enschede	Bronzen Kruis
Daalen, van	W.	Kaatsheuvel	MP
Donkersloot,	T.	Woudrichem	3-10 RI
Droogst,	L.	Huizen	?
Edens,	T.	Amsterdam	?
Eissen,	H.	Zuidwolde	42 HUPVA
Eveleens,	P.	Wijk en Aalburg	424 BI/6-7 RI
Faas,	A.O.	Vlaardingen	LVT
Formenoy,	M.	Rotterdam	4-7 RI
Franken-Gelten, Mevr.	J.M.W.	Bergen op Zoom	
Geerlot,	R.	Koudekerk a/d Rijn	IBW
Geijssens,	T.	?	?
Gent, van	W.	Ridderkerk	Vbdd
Heijmans,	A.	Rosmalen	5-4 RI
Hendriks,	J.A.	Overboon	?
Hendrix,	B.	Sambeek	Huz. Van Boreel
Herps,	H.J.	Son	KMaris
Hoogendam,	IM.	Hendrik Ido Ambacht	2-5 RI
Jasperse,	J.A.	Tilburg	5-6 RI
Jonk,	J.J.	Den Haag	?
Jonste, de	A.	Rotterdam	2-3-2 RI
Kruitbosch,	B.N.J.	Gouda	431 BI/7 GRG
Kruysdijk,	B.	Harderwijk	GRPI
Man, de	H.	Oijen	4-10 RI
Meinema,	S.	Heemstede	?
Mol, van	J.	Waalre	2-15 RI/PS
Nieholt,	C.	Hellevoetsiuis	5-2 RI
Nieuwendijk,	A.A.C.	Kockengen	3 GRJ
Nijhof,	J.	Hardenberg	6 RVA
Ochtend, van den	C.	Beverwijk	4 GRJ
Dome,	J.M.	Raamdonksveer	GBI
Oosten,	A.	Annen	41 GrVldcie
Peters,	G.A.	Grave	?
Pruijard,	J.R.	Drachten	1-4 RI
Puistma,	J.	Leeuwarden	4-4 RI
Reijans,	H.	Echt	Huz. Van Boreel
Russchen,	H.	Breda	4-9 RI
Schilten,	G.	Dordrecht	43 GVC
Spoolder,	J.H.L.	Bentelo	426 BI
Sutjekom, van	H.	Steenbergen	15 AAT
Tensen-Oud, Mevr.	C.G.	Hoorn	
Vissers,	J.J.	Westervoort	7 LLLA NNG
Vollema,	J.	Leeuwarden	?
Vonder,	B.	Witharen	4-9 RI
Vos,	B.	Assen	7 AAT
Walenboer,	L.A.	Monster	?
Weijer, v.d.	C.	Bergeijk	2-13 RI
Westerhoff,	G.	Soesterberg	?
Zwijnenburg,	M.M.	Amersfoort	4-8 RI

Friesland

Secr. H. Moorlag, Offemar 48,
8939 CM Leeuwarden
Tel. 058-2800048
E-mail: henkmoorlag@upcmail.nl
Soc. Comm. Tel. 0514-522107

Regiobijeenkomsten 2013

12 maart: In "Ons Huis" te Sint Annaparochie.
09 april: Jaarvergadering in "t Haske" te Joure.
Alle bijeenkomsten beginnen om 14.00 uur.

Het bestuur heeft tevens besloten in augustus/september 2013 weer een bootreis te organiseren, waarvoor u t.z.t. een uitnodiging krijgt (met antwoordstrookje). De idee om aansluitend aan de ledenvergadering van 9 april 2013 van een gezellig etentje te gaan genieten, zal waarschijnlijk -bij voldoende belangstelling- uitgevoerd worden. Ook hiervoor kunt u een uitnodiging verwachten met antwoordstrookje.

De zieken wensen wij veel sterkte en zo mogelijk een voorspoedig herstel.

Limburg

Secr. Theo Maas, Pucchijslein 7,
6371 LV Landgraaf
Tel. 045-5327394
E-mail: theomaas@home.nl
Soc. Comm. Tel. 077-3822592

DENKT U A.U.B. AAN HET TUDIG
OVERMAKEN VAN DE CONTRIBUTIE!!!

Tevens vragen wij u om u tijdig op te geven voor deelname aan de jaarvergadering en de reünie zodat wij de gelegenheid hebben alles goed voor te bereiden.

Programma 2013

9 april: Jaarvergadering
Gemeenschapshuis Lindelaan 4
Kessel-Eik

14 juni: Reünie
Kazerne
Kazernelaan 101, Weert

10 september: Bijeenkomst
Broen Café
Marktstraat, Echt

5 november: Bijeenkomst
Gemeenschapshuis Lindelaan 4
Kessel-Eik

De bijeenkomsten beginnen om 14.00 uur,
de reünie om 11.00 uur.

Noord-Brabant Oost

Secr. J. v.d. Ham, Buijsplaats 10,
5038 HK Tilburg
Tel. 013-5400380/fax: 013-5400381
E-mail: vominoob@veteranen.nl

Over de in onze Nieuwsbrief vermelde reünie in Oirschot zullen wij in het aprilnummer van onze "SOBAT" nadere gegevens bekendmaken.

Noord-Brabant West

Secr. Wiel Huppemann
Wuustwezelsteenweg 18/2,
B-2920 Kalmthout
Telefoon 0032-495109297
E-mail: WIEL-W@telenet.be
Soc. Comm. Tel. 0165-312816

Bijeenkomsten 2013

- Woensdag 20 februari in de Trip van Zoutlandkazerne in Breda, aanvang 13.30 uur.
- Woensdag 20 maart op de Vliegbasis Woensdrecht in Hoogerheide, aanvang 13.30 uur.
- Woensdag 22 mei in de Trip van Zoutlandkazerne te Breda, aanvang 13.30 uur.
- Woensdag 28 augustus in de Engelbrecht van Nassaukazerne te Roosendaal, aanvang 13.30 uur.
- Woensdag 18 september op de Vliegbasis Woensdrecht in Hoogerheide, aanvang 13.30 uur.
- Woensdag 16 oktober in de Trip van Zoutlandkazerne in Breda, aanvang 13.30 uur.
- Woensdag 13 november in de Engelbrecht van Nassaukazerne in Roosendaal, aanvang 13.30 uur.

Daarnaast zijn er:

- De Algemene Ledenvergadering op 18 april in zaal Kock te Kruland, aanvang 11.00 uur.
- De Herdenking in Willemstad op maandag 20 mei, aanvang 10.00 uur.
- De zomerbijeenkomst op vrijdag 14 juni in de Engelbrecht van Nassaukazerne te Roosendaal, aanvang 11.00 uur.
- Het Kerstdiner op 13 december, aanvang 11.00 uur. De locatie is nog niet bekend.

Overijssel

Secr. J. Oldenbeuwing
Reiger 27
8105 AL Raalte
Tel. 0572-358947
E-mail: joldenbeuwing@versatel.nl
Soc. Comm. Tel. 0572-358947

Bijeenkomsten

Donderdag 21 februari 2013
Een muziekmiddag door de "Usseland Siders" aanvang 13.30 uur in Wezepe bij Zalencentrum "Bosgoed" t/o de kerk. Er is een verloting. Tel. 0570-351210.

Donderdag 21 maart 2013
Onze jaarlijks ledenvergadering te Nieuwleusen bij "De Mersprong" aanvang 13.30 uur. Tel. 0529-481496.

Donderdag 25 april 2013
Alweer de laatste bijeenkomst van het seizoen 2012-2013.
Deze keer gaan we naar "De Pothaar" boerderijkamers en boerderijmuseum aan de Pothaarsweg 8a in Bathmen. Tel. 0573-221325. We komen daar om 14.00 uur samen en gaan dan onder leiding het boerderijmuseum bekijken. Toegangsprijs is € 2,50 p.p.
Na afloop (± 16.00) uur gaan we naar het Chinees-Indisch Restaurant aan de Holterweg 123 te Lettele. Daar kunnen we van een buffet genieten, kosten zijn rond € 12,00. Wilt u hieraan deelnemen, dan graag opgave voor **9 april 2013**. Mochten er veranderingen plaatsvinden, let dan op de "SOBAT" van april 2013.

Rivierenland / Oost-Gelderland

Secr. Frits Hupje
Dijkstraat 58
6681 VW Bommel
Tel. 0481-462624
E-mail: fhupje@hetnet.nl
Soc. Comm. Tel. 0246-961253

Het bestuur maakt thans de plannen voor het nieuwe seizoen. De jaarlijkse bijeenkomst (met een gezellig samenzijn, drankje, muziek en rijttafel) te Arnhem in de Kumpulan op het landgoed Bronbeek vindt plaats op vrijdag 12 april 2013.

Is vervoer voor u op deze dag een probleem, dan proberen we dat op te lossen. Laat het ons weten!

Zeeland

Secr. M.J. Boogaard
Rozengracht 36
4382 PA Vlissingen
Tel. 0118-478647
E-mail: papuar@zeelandnet.nl

Iv'm het overlijden van secretaris/penningsmeester M.H.J. Kroops uit Vlissingen van de Stichting Zeeuwse Veteranendag, gelieve alle correspondentie door te sturen naar:
M.J. Boogaard, adres en e-mail zoals boven vermeld. De Zeeuwse Veteranendag zal worden gehouden op **zaterdag 8 juni 2013 te Middelburg**. U kunt zich hiervoor ook opgeven via e-mail: szvd@zeelandnet.nl

Bataljon Zeeland 1- en 2-14 RI hoopt op 17 april 2013 haar 64e reünie te houden in de Engelbrecht van Nassaukasernen te Roosendaal. Nadere informatie bij onze secretaris M.B. Kriek, tel. 0118-551865 of via e-mail: gsinke@zeelandnet.nl

Zuid-Holland

Secr. H.H.M. Mergler
De Driensehof 25 b
2951 VZ Ablasserdam
Tel. 078-6913515
E-mail: veteranen26706@ziggo.nl
Soc. Comm. I Tel. 070-3019477
Soc. Comm. II Tel. 010-4340970

Onze Algemene Ledenvergadering (ALV) vindt plaats op dinsdag 16 april 2013.
De vergaderlocatie is dit jaar in Honselersdijk, Gebouw Rehoboth, Poeldijksepad 1, tel. 0174-625225. Het bestuur ontvangt u graag om 10.30 uur met koffie, de vergadering begint om 11.00 uur. Tussen de middag serveren wij een kopje soep met een broodje. De agenda en overige vergaderstukken worden u op verzoek toegezonden. U kunt deze stukken aanvragen bij onze vicevoorzitter Wim Topée, Wingerd 5, 2285 JL Rijswijk, tel. 070-3961998 of e-mail: topee@ziggo.nl
U komt toch ook? Noteer deze datum alvast in uw agenda.

60-jarig huwelijk

Op 3 januari 2013 vierden de heer en mevrouw Van Dijk uit Hardinxveld Giessendam hun Diamanten Huwelijksfeest. Namens het bestuur en de leden van VOMI Zuid-Holland van harte geluk gewenst.

De Veluwe

Secr. Frits T. Dürst Britt
Eperweg 21, 8181 ET Heerde
Tel. 0578-691646, fax 0525-657336
E-mail: kva325@partieren.nl
Soc. Comm. J.G. (John) Muller
tel. 0347-845264
E-mail: j.muller793@upcmail.nl

Bijeenkomsten 2013

Dit jaar is er geen eigen nieuwjaarsbijeenkomst gepland maar is op woensdag 17 april onze eerste bijeenkomst waarbij ook de jaarvergadering wordt gehouden in het ECHOS Home 'de Verbinding' (zoals het AMT nu wordt genoemd) aan de Wolweg 140 te Stroe. Een meegenomen attentie voor de verloting wordt op prijs gesteld. Inloop vanaf 13.30 uur, de voorzitter opent de bijeenkomst om 14.00 uur en het einde is omstreeks 16.00 uur, in het kader van het contact met VOMI Rivierenland/Oost-Gelderland wordt er een bijeenkomst gepland in Bronbeek, de datum hiervoor is nog niet bekend. Op woensdag 9 oktober is er een gezellige middag met een bingo gepland in het ECHOS Home in Stroe. Op woensdag 20 november is de inmiddels traditionele eindejaarsbijeenkomst gepland met rijstmaaltijd in de Officierskantine op het ASK te 't Harde. ■

Gezamenlijke nieuwjaarsreceptie van VOMI, BvW en FIM

Floris Berkhof

Op 10 januari jl. mochten de besturen van bovengenoemde verenigingen zo'n 160 gasten verwelkomen op hun gezamenlijke nieuwjaarsreceptie in de Bernhardkazerne te Amersfoort. Dit jaar werd deze gezamenlijke receptie voor de 4e maal gehouden en was de Bond van Wapenbroeders "aan de beurt" om op te treden als gastheer.

Voorzitter Henk Molenkamp heette de genodigden van harte welkom en in het bijzonder luitenant-generaal bd Ted Meinas als de "vader" van de veteranen, waarna hij een ogenblik stilte vroeg ter nagedachtenis aan en respect voor degenen die ons in het afgelopen jaar zijn overleden.

Vervolgens memoreerde hij enkele gebeurtenissen uit het afgelopen jaar zoals het tot stand komen van de Veteranenwet met uiteindelijk een wettelijke regeling voor al die mensen die zich belangeloos hebben ingezet voor het vaderland. Het heeft tot 2005 moeten duren voordat Kamerleden het op zich namen om iets te gaan doen voor deze vergeten en verguisde mannen en vrouwen. En vervolgens kostte het nog 7 jaar voordat die regeling vorig jaar met een overweldigende Kamermeerderheid werd aangenomen.

In 2012 is ook een aanzet gegeven voor een structurele en landelijk dekkinge nuldeijns veteranenhulp. Ook werden wij in 2012 weer eens geconfronteerd met gebeurtenissen uit het voormalige Nederlands-Indië. Waarbij voor de zoveelste maal met een beschuldigende vinger werd verwezen naar onze soldaten die ver van huis niets meer of minder hebben gedaan dan hun plicht. De meesten niet vrijwillig. Het is erg gemakkelijk om ruim 60 jaar na dato weer eens het vingertje op te heffen en beschuldigingen te uiten naar deze mensen. Vooral als je zelf nooit in omstandigheden hebt verkeerd waarin je bijna dagelijks geconfronteerd werd met gruweligheden waaronder jij en je maten te lijden hebben. Het is dan heel makkelijk om weer eenzijdig excuses en genoegehoening te eisen voor nabestaanden van slachtoffers van al-dan-niet bewezen oorlogsmisdaden. Terwijl het van Indonesische kant heel stil is over de gebeurtenissen tijdens de Bersiap-periode waarbij duizenden onschuldige Nederlandse vrouwen en kinderen door muitende bendes werden afgeslacht. Stil over de meer dan zesduizend Nederlandse militairen die hun laatste rustplaats vonden op de erevelden aan de andere kant van de wereld en de pijn die dat nog steeds bij nabestaanden teweegbrengt.

2012 was ook het jaar dat het 50 jaar geleden was dat de Nederlandse militairen gedwongen Nederlands Nieuw-Guinea moesten verlaten. De herdenking daarvan bracht bij velen weer het onmachtgevoel teweeg van een weerloos volk dat zij in hun beleving onder internationale druk in de steek hebben moeten laten.

"Maar wij moeten verder" zo vervolgde Henk Molenkamp zijn toespraak. Wij kijken vooruit. Wij pakken nieuwe zaken op en gaan door met datgene waar wij in het oude jaar mee bezig waren. Zo loopt de samenwerking tussen BvW, VOMI en FIM steeds beter,

hetgeen ook blijkt uit het komende gezamenlijke profielblad in februari a.s. Wij gaan gezamenlijk verder op een jaren geleden ingeslagen weg, zo beëindigde Henk Molenkamp zijn toespraak, om te kunnen garanderen dat wij onze veteranen en oud-militairen tot in de lengte der dagen een warme deken kunnen bieden en er een thuis zal zijn voor komende generaties.

Na deze toespraak ontstond er een gezellig samenzijn waarbij de genodigden zich uitstekend met elkaar onderhielden, oude vriendschapsbanden weer aanhaalden en menig verhaal verteld werd van belevenissen uit iemands diensttijd. Kortom een geslaagde nieuwjaarsreceptie. ■

Beechcraft 18S

Van onze correspondent Ruud Looljaard

Wanneer ik dit schrijf hoor je regelmatig het vuurwerk wat nu al wordt afgeschoten terwijl het nog een dag later is voor wij 2013 kunnen schrijven. Maar ja we zijn zelf ook jong geweest en dus niet zeuren over die zware knallen. Leven en laten leven geeft veel meer voldoening dan altijd maar dat gemekker over de jeugd van tegenwoordig. Nu over de Beechcraft. Ik kwam enige tijd geleden Eef Peeters tegen, de eigenaar van het Arnhemse Oorlogsmuseum, waar ik voor de aansluiting bij deze Bond vele jaren met veel plezier heb gewerkt t.b.v. hun PR-activiteiten. Helemaal niet weten wat die eigenlijk behelsden, maar door schade en schande wijs geworden, had ik in die periode een aardig stukje zelfkennis opgebouwd, waar ik nu nog profijt van heb. Deze Eef had enkele vragen aan mij en ik nodigde hem uit om even een bakje binnent te doen want alles wat besproken wordt is ook goed als de betere helft erbij is. Haar medeweten en medewerking is ook belangrijk. De vraag van Eef was of ik me wilde inspannen voor het transport van een Beechcraft. Dit toestel was eerst geplaatst bij de Rijksluchtvaarschool en

werd in de eerste instantie als lesvliegtuig gebruikt (Dok ZKH Prins Bernhard heeft met dit toestel gevlogen) en later als diep-toestel. Hierna kwam het terecht bij het Nijmeegse Blindeninstituut, dankzij de vraag van de Hoofdfrater aan de Prins om medewerking te verlenen zodat de leerlingen een tastbaar object hadden. Later is het opgekocht door autohandelaar Kleingeld die het toestel als blikvanger op zijn dak had staan. Via, via kwam Eef er achter dat de fam. Kleingeld met de autohandel stopte, waardoor Eef Peeters de kans kreeg om dit toestel aan te kopen. Maar ja, van het een komt het ander en zo werd de volgende vraag er aan verbonden om ook een beetje pr werk te verrichten door radio en tv alsmede de pers in te schakelen en zo geschiedde het dat Ruud weer de pet opzette van het Arnhemse Oorlogsmuseum om aan de wensen van Eef te voldoen. Met een beetje steun en eigen inspanning ben ik aan de slag gegaan, maar medewerking van de defensie was helaas niet mogelijk om het toestel op een dieplader te krijgen gezien de werkzaamheden rond de kerstdagen waar diverse gemeenten al aan de bel hingen voor een kraan bij plaatsing van grote loerstromen. Toch lukte het nog en werd de Beechcraft van de steunen gelicht en de vleugels los gekoppeld van het toestel. Het wachten was de toestemming van de

RDW om met speciaal transport van Nijmegen naar Arnhem te mogen rijden. Eindelijk kwam het "groene licht", echter niet wat wij gedacht hadden, namelijk rechtstreeks van Nijmegen (A50) naar Arnhem (afslag Schaarsbergen) ongeveer 35 km. De route die ze hadden uitgestippeld was richting Den Bosch dan richting Utrecht en dan pas naar Schaarsbergen. Met een snelheid van 80 km per uur vertrokken wij om 23.00 uur uit Nijmegen en werden afgedekt door twee voertuigen met zwaallichten met af en toe ondersteuning van de politie die regelmatig foto's maakten en de mede weggebruikers er attent opmaakten dat zij niet mochten inhalen vanwege de uitsteking van de voorwerpen. U kunt begrijpen dat wij met een brede glimlach de file achter ons groter zagen worden en bij enkele rotonden werd luid gedaxonneerd als "dank" voor het oponthoud. Uiteindelijk kwamen wij om 03.00 uur aan op het terrein van het oorlogsmuseum waar met de vrijwilligers weer de handen uit de mouwen worden gestoken om dit pronkstuk in zijn oude glorie te herstellen en het een blikvanger wordt voor het museum. Het museum is gevestigd op de Kemperbergenweg 780, 6816 RX Schaarsbergen. Telefoon: 026 44 20 958. Het museum is geopend van dinsdag tot en met zondag van 10.00 tot 17.00 uur. ■

Bondsmedaille voor onze Algemeen Secretaris Cees van Vliet

Floris Berkhof

Tijdens de Kerstmaaltijd van de afdeling Woerden op 19 december j.l. kreeg Cees van Vliet door onze Algemeen Voorzitter Henk Molenkamp de Bondsmedaille uit-

gereikt voor zijn grote verdiensten voor de afdeling Woerden. Cees is namelijk behalve onze Algemeen Secretaris ook al geruime tijd voorzitter van de afdeling Woerden. Hij heeft zich daar op buitengewone wijze ingezet voor het wel en wee van de afdeling, waardoor de afdeling Woerden een zeer bloeiende afdeling is geworden en waar onder haar leden een groot samenhangsgevoel heerst. Daarnaast is Cees ook altijd druk op ons Bonds bureau. De taak van Algemeen Secretaris van onze Bond vergt nu eenmaal heel wat vrije tijd en inzet. Ook deze taak voert Cees op een voortreffelijke wijze uit. Dat mag ook wel eens gezegd worden. Daarom kreeg hij uit handen van Henk Molenkamp tijdens een speech waarin Henk nog eens de verdiensten van Cees opsomde de Bondsmedaille uitgereikt. Het zij hem van harte gegund. Helaas moest de echtgenote van Cees wegens ziekte afzeggen op die avond. Wij wensen haar van harte beterschap. ■

Belangrijke Informatie

De besturen van VOMI Nederland (VOMI), Bond van Wapenbroeders (BvW) en de Federatie van Verenigingen van Indië Militairen (FIM) hebben besloten om tijdens het defilé op zondag 5 mei 2013 te Wageningen en op zaterdag 29 juni 2013 met de Nederlandse Veteranendag te Den Haag de Indië-veteranen van genoemde drie verenigingen in één Indië-detachement te laten lopen.

De drie fanions van genoemde verenigingen zullen het gezamenlijke detachement voorafgaan.

Indien u deelnemer wenst te zijn aan het defilé in dit gezamenlijke detachement, dan is het tenue als volgt: Grijs broek met donkerblauw of zwart colbert en een wit overhemd. U dient een zwarte of donkerblauwe stroopdas te dragen en witte handschoenen. Zwarte

baret met onderdeels-embleem en ondergrond. Verder verzoeken wij u zwarte schoenen met donker gekleurde sokken te dragen.

Bent u niet in het juiste tenue, dan mag u niet in dit detachement meelopen.

Onderstaand treft u de aanmeldingsformulieren voor het defilé op 5 mei en 29 juni aan.

Aanmeldingsformulier defilé Wageningen 5 mei 2013

De leden van de Bond van Wapenbroeders, de VOMI en de FIM kunnen zich middels dit formulier inschrijven voor deelname aan het Defilé in Wageningen. Voor de leden die in het voormalig Nederlands-Indië of in Nieuw-Guinea gediend hebben zal één gezamenlijk Indië-detachement worden samengesteld.

Wij verzoeken u dit formulier z.s.m. doch uiterlijk voor 1 maart ingevuld en ondertekend te zenden naar onderstaand adres.

Naam

lid van BvW / VOMI / FIM*
afdeling / vereniging

of identiteitsgroep: NMMSB/ING*

Adres

Postcode

Woonplaats

Telefoonnummer

Neemt deel aan het Defilé: ja / nee *

Wil meerijden op een voertuig: ja / nee **

Meerelzende partner/begeleider: ja / nee *

Wil indien de mogelijkheid daartoe bestaat een vrij vervoersbewijs: ja / nee *

Naam partner/begeleider:

* Doorhalen wat niet van toepassing is.

** Alleen voor mindervaliden die niet in staat zijn mee te lopen in het Defilé. Partners/begeleiders kunnen NIET meerijden.

Datum:

Handtekening:

Dit aanmeldingsformulier voor 1 maart 2013 zenden naar: BvW, VOMI, FIM p/a Postbus 93, 3940 AB DOORN

Aanmeldingsformulier BvW, VOMI en FIM

Nederlandse Veteranendag - Zaterdag 29 juni 2013

Naam _____

Adres _____

Postcode _____ Woonplaats _____

Telefoonnummer _____ E-mail _____

Lid van afdeling / identiteitsgroep / vereniging

Lid van BvW / VOMI / FIM *

Neemt een vlag / banier mee: JA/NEE *

1. Neemt u deel aan het defilé: (uitsluitend bestemd voor de veteraan, niet voor de partner/begeleider)

Lopend in een veteranendetachement ja / nee *

OE (dus slechts één keuze mogelijk)

Rijdt mee op militair historisch voertuig (uitsluitend voor veteranen die slecht ter been zijn) ja / nee *

2. Meereizende partner/begeleider ja / nee *

3. Aantal gewenste zitplaatsen bij defileerpunt voor mindervaliden 1 / 2 *

(alleen indien niet wordt deelgenomen aan defilé en niet rolstoelgebonden)

Rolstoelplaats gewenst ja / nee *

4. Aantal benodigde vrij vervoerbewijzen ____ (max. 2)

* doorhalen wat niet gewenst is

Formulier zenden aan: BvW, VOMI, FIM p/a Postbus 93, 3940 AB DOORN

BELANGRIJKE OPMERKINGEN

- Ridderzaal – Voor de ceremonie in de Ridderzaal kunt u zich niet opgeven. Uitnodiging hiervoor is uitsluitend mogelijk op voordracht van de bij het Veteranen Platform aangesloten organisaties.
- Toegangsbewijzen Tribune – Deze worden uiterlijk medio juni aan de deelnemers toegezonden door uw eigen veteranenorganisatie.
- Instapkaart voertuigen – Deze worden uiterlijk medio juni aan de deelnemers toegezonden door uw eigen veteranenorganisatie. De plaatsen op de voertuigen zijn alleen voor veteranen en NIET voor partner of begeleider.
- Vrij vervoerbewijs – Indien u deelnemer bent aan het defilé of een tribuneplaats voor minder validen heeft aangevraagd ontvangt u automatisch uw aangevraagde vrij vervoerbewijs(en) via uw eigen veteranenorganisatie.
- Minder validen vervoer – Vanaf het Centraal Station in Den Haag is voorzien in vervoer voor minder validen en rolstoelgebruikers van en naar het Malleveld, naar de tribunes en naar de Ridderzaal.
- NS-voorzieningen – De NS staat garant voor een goede regeling voor rolstoelgebruikers en minder validen. U kunt daartoe contact opnemen met het Bureau Assistentievereniging van de Nederlandse Spoorwegen via telefoonnummer 030 – 235 76 22.
- Veteranentenue – Dit is het tenue dat uw vereniging voorschrijft. In principe bestaat het veteranentenue uit een grijze broek/rok met donkerblauw of zwart colbert en een wit overhemd. U dient een zwarte of donkerblauwe stropdas te dragen en witte handschoenen. Zwarte baret met onderdeelseembleem en ondergrond. Verder verzoeken wij u zwarte schoenen met donker gekleurde sokken te dragen.
- Bezoekers/Toeschouwers – Indien u als bezoeker/toeschouwer de Nederlandse Veteranendag wilt meemaken, heeft u geen toegangsbewijs nodig. Het Malleveld en alle activiteiten die daar gehouden worden, zijn namelijk vrij toegankelijk. Ter plaatse kunt u op diverse punten consumptiebonnen verkrijgen.

Vrij vervoer Bezoekers/Toeschouwers – Bent u voornemens om de Nederlandse Veteranendag als bezoeker/toeschouwer bij te wonen, dan kunt u hiervoor de twee jaarlijks gratis door het Veteraneninstituut te verstrekken treinkaartjes gebruiken. U kunt deze aanvragen (als u dat nog niet heeft gedaan) via het Veteraneninstituut, telefoonnummer 0343 – 474 150.

Aanmeldingsformulier dient VOOR 1 MAART 2013 te zijn ontvangen!

! het aantal plaatsen is helaas niet onbeperkt. Indien nodig zal toekenning plaatsvinden op datum van ontvangst van de aanmelding.

Te laat ontvangen formulieren kunnen helaas NIET meer in behandeling worden genomen!

Monument voor omgekomen vliegtuigbemanningen

Laurens van Aggelen

Tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn op of boven het grondgebied van de Hoeksche Waard veel militaire vliegtuigbemanningen van Nederlandse en geallieerde afkomst omgekomen. Een aantal van hen liggen begraven in dorpen in de Hoeksche Waard. Anderen kregen elders in Nederland of daarbuiten hun laatste rustplaats. Om deze vaak jonge mannen niet te vergeten, is er een stichting in het leven geroepen die zich inzet voor de totstandkoming van een monument ter nagedachtenis aan de offers die zijn brachten.

De Stichting 'Monument Lucht oorlog Hoeksche Waard 1940-1945' is al enige tijd actief om te zorgen dat er op een centrale locatie in de Hoeksche Waard een blijvend monument komt. Het idee is om achter het monument een paal te plaatsen met daarop een ongeveer vijf meter hoge replica van glasfiber van een Spitfire. Zowel in de lengte als in de breedte op ware grootte. Deze replica zal worden gemaakt in een fabriek in Engeland. De reden om te kiezen voor een Spitfire is dat dit type toestel het laatste vliegtuig was dat neerkwam op 17 maart 1945, nabij de Gorzenweg dichtbij de Buitengorzenwijk in het buurtschap Blaakschedijk (nabij 'De Witte boerderij'). Op deze locatie in de gemeente Binnenmaas kwam de piloot daarbij om het leven. Het monument zelf zal bestaan uit drie panelen van zwart graniet.

Onthulling

Hoewel diverse personen en bedrijven reeds geld hebben gedoneerd of toegezegd, hoopt de Stichting 'Monument Lucht oorlog Hoeksche Waard 1940-1945' op financiële steun van eenieder die dit initiatief een warm hart toedraagt. Het realiseren van het maken en plaatsen van het monument en de replica van de Spitfire, zal naar verwachting rond de 50.000 euro gaan kosten. Wanneer dit benodigde bedrag wordt gehaald, zal de onthulling van het monument plaatsvinden op zaterdag

dag 2 mei 2015, in aanwezigheid van sponsors, genodigden en belangstellenden uit binnen- en buitenland. Op die dag zal tevens stil worden gestaan bij het feit dat het dan 70 jaar geleden is dat Nederland werd bevrijd.

Schenken

Als Bond van Wapenbroeders ondersteunen we dit mooie initiatief van harte. Wapenbroeders die de stichting hierbij willen helpen, kunnen hiertoe een bedrag overmaken op rekeningnummer 1349.79.117 ten name van Stichting MLHW 1940-1945 (Rabobank Hoeksche Waard).

Van personen die een bedrag boven € 2.500,- willen doneren, kan indien gewenst, de naam op het tableau worden geplaatst dat achter op de stenen muur van het monument zal worden bevestigd. Hoewel de stichting er niet van uit gaat dat het zover niet zal komen, zal het bedrag dat eenieder schenkt, worden geretourneerd wanneer het benodigde bedrag om het monument te kunnen bekostigen niet zal worden behaald. De Stichting 'Monument Lucht oorlog Hoeksche Waard 1940-1945' is door de Belastingdienst aangemerkt als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling), hetgeen impliceert dat geschonken bedragen onder bepaalde voorwaarden fiscaal aftrekbaar zijn. ■

KRIS KR

Alpe d'HuZes - in actie tegen kanker

Jos Groen, medewerker bij het Veteraneninstituut, vroeg ons aandacht te schenken aan de actie Alpe d'HuZes. Het gaat hier om een actie waarbij deelnemers, alleen of in een team, geld bijeen brengen waarmee zij een bijdrage leveren aan de strijd voor de overwinning op kanker. Dit wordt gedaan door te fietsen, door te lopen, door de onmacht van de kankerpatiënt om te zetten in kracht, iedere fietser heeft op zijn bagagedrager vele mensen zitten waarvoor hij/zij naar boven rijdt. Onder het motto "Opgeven is geen optie" wordt op één dag de legendarische Alpe d'Huez tot zes keer aan toe beklommen. Een bijna onmogelijke opgave. Toch lukte het al heel veel deelnemers, zelfs een aantal (ex-)kankerpatiënten. Sinds de start in 2006 is jaar op jaar een nieuw recordbedrag aan sponsoring opgehaald. Vanaf de eerste keer van de actie in 2006 wordt 103% van alle sponsorgelden aangewend voor onderzoek. Meer informatie: <http://deelnemers.opgevenisgeenoptie.nl/acties/josgroen/jos-groen/>

Van de PR&VC

Als sluiting van het jaar 2012 werden wij verrast dat er op het Bonds bureau een zwaar pakket lag met posters. Wij hebben hier direct gebruik van gemaakt en ook op de nieuwjaarsreceptie werden deze goed uitzijnde affiches aan belangstellenden uitgedeeld, zodat wij onze Bond op alle fronten bekend kunnen maken. Wij hopen met deze posters te bereiken dat de ledenwerving nog beter loopt, want wij moeten nu echt met zijn allen aan de weg timmeren om de Bond van Wapenbroeders overal bekend te krijgen. Je hoort nog veel te vaak de vraag: wat is dat Bond van Wapenbroeders?????

4-7-RI, was een bataljon dat op 14 februari 1947 werd ingescheept op de Kota Baroe, drie jaar op Zuid Sumatra heeft doorgebracht en met de Volendam huiswaarts keerde op 23 maart 1950.

Op dinsdag 16 april a.s. houden wij onze 24e Reünie in de voor ons zo vertrouwde Gen. Maj. de Ruyter van Stevenickkazern te Oirschot.

Allen, die in oktober jl. geen brief hebben ontvangen en wel willen deelnemen, kunnen zich melden bij:

F. van der Meer, Londenstraat 118, 2711 DE Zoetermeer, tel 079-3415046

o.a. Herdenkingsrede door de burgemeester, dodenappel gevolgd door het spelen van de Nederlandse en Poolse volksliederen en met krans- en bloemlegging.

21.00 uur Herdenking op W. Binckplein met vandelhulde en Belgisch volkslied en vandelhulde door het St. Willibrordusgilde.

21.15 uur Einde herdenking met aanbieding van een receptie door de gemeente Alphen-Chaam in het Cultureel Centrum "Den Heuvel".

Voor nadere inlichting: jeenbijksma@ziggo.nl

Openingstijden museum, Plantage Kerklaan 61, Amsterdam: di-vr 10.00 - 17.00 uur

za-zo-ma/feestdagen 11.00 - 17.00 uur. Tel: 020-6202535 / www.verzetsmuseum.org

Dodenherdenking 24 mei 2013 te Alphen NB

Traditiegetrouw wordt er jaarlijks op de eerste vrijdag na 10 mei in Alphen een dodenherdenking gehouden voor de gesneuvelde militairen en burgers uit de eigen bevolking almede voor de Poolse bevrijders die hier hun laatste rustplaats vonden.

In afwijking met eerder genoemde data zal deze herdenking sinds 1940 voor de 74e achtereenvolgende keer worden gehouden op vrijdag 24 mei 2013 te Alphen, mede in aanwezigheid van een delegatie van de Poolse Ambassade.

De organisatie van de herdenking is wederom een verantwoordelijkheid van de Stichting Dodenherdenking Alphen NB. Dit t/m de voortschrijdende leeftijd van de leden van de plaatselijke afdeling van de Bond van Wapenbroeders.

Uiteraard blijven deze veteranen zo veel mogelijk bij de uitvoering betrokken. Al vele jaren is het 30 Natesbat hierbij trouw aanwezig met een erewacht en ondersteuning onder leiding van Lt. Kolonel Weber en projectofficier Etn Dillen.

Ook dit jaar wordt de herdenking weer ondersteund door de muziekvereniging "Mijt en Volharding", Het St. Willibrordusgilde, het Alphen's Mannenkoor, Dameskoor "Avanti" en de enthousiaste inzet van Scouting Alphen. Het programma van 24 mei 2013 is als volgt:

19.15 uur Begroeting van aanwezige militairen, Nederlandse en Poolse oud-strijders met voandel.

19.30 uur Herdenkingsdienst in de H. Willibrorduskerk te Alphen.

20.00 uur Krans- en bloemlegging bij het oorlogsmonument.

20.30 uur Herdenking begraafplaats met

Verzwegen verhalen in Amsterdam

Vanaf donderdag 20 december toont het Verzetsmuseum Amsterdam de tentoonstelling Prikkeldraad. De tentoonstelling gaat over Nederlandse voormalige dienstplichtige militairen die in 1943 werden opgeroepen terug te keren in Duitse krijgsgevangenschap. Het veelal verzwegen verhaal van de ex-militairen die gehoor gaven aan deze oproep staat centraal. Bij hun terugkeer in Nederland na de oorlog werd deze groep bepaald niet met open armen ontvangen. Ze hadden zich toch gemeld en gewerkt voor de vijand? Ex-krijgsgevangenen hebben daarom zelden of nooit meer over die tijd gesproken. Op 10 mei 1940 viel nazi-Duitsland Nederland binnen. Op 15 mei capituleerde Nederland. In juni mochten Nederlandse krijgsgevangenen terugkeren naar huis. Tot het voorjaar van 1943 eind april maakten de Duitsers bekend dat voormalig dienstplichtige militairen van het Nederlandse leger opnieuw krijgsgevangen zouden worden gemaakt. De ex-militairen stonden voor de keuze zich te melden en naar Duitsland te gaan of onder te duiken. Van de ongeveer 240.000 ex-militairen die werden opgeroepen, kwamen er uiteindelijk ongeveer 11.000 in krijgsgevangenschap terecht.

In de tentoonstelling, een productie van Muzee Scheveningen, staan de ervaringen centraal van twee voormalig krijgsgevangenen: Bob Entrop Sr. en Joop Mulder. Zij schreven hierover het boek 'Prikkeldraad', dat in 1946 verscheen.

In de expositie zijn ook interviewfragmenten te zien van andere ex-militairen die in Duitse krijgsgevangenschap zijn geweest. Zij vertellen over hun motieven en ervaringen. De tentoonstelling Prikkeldraad is te zien van 20 december 2012 tot en met 21 april 2013.

Lunch Bondsbestuur met medewerkers

Zoals sinds enige tijd gebruikelijk heeft het Bondsbestuur met de medewerkers en hun partners van het Bondsbestuur, de redactie van het Bondsblad, van de PRVC en de mensen die ons regelmatig op het Bondsbestuur geheel belangeloos komen helpen op donderdag 13 december een eenvoudige lunch gehouden in het Militair Revalidatie Centrum in Doorn. Op deze wijze kunnen de mensen eens op informele wijze met elkaar spreken, zaken waar anders niet altijd de gelegenheid voor is met elkaar doornemen etc. En ook niet onbelangrijk: je ziet elkaar nu eens in een wat andere sfeer.

Tevens werd op deze bijeenkomst gebruik gemaakt om aan onze voormalige Algemeen Voorzitter Bill Thomson zijn benoeming tot erelid middels een oorkonde te bevestigen. Bill was op onze afgelopen Algemene Ledenvergadering door de ALV benoemd tot erelid van onze Bond, maar was door verblijf in het buitenland niet in de gelegenheid deze oorkonde in ontvangst te nemen. Na een speech van voorzitter Henk Molenkamp, waarin hij nog eens de redenen benadrukte waarom aan Bill het erelidmaatschap toegekend was werd Bill nog een flesje wijn overhandigd, waarvan naar wij aanneemen hij t.z.t. een toepasselijk gebruik van zal maken. ■

Afscheid van een Wapenbroeder

Samen met onze voorzitter Henk Molenkamp, Danny Geluzebroek en Wapenbroeders van de Afdeling Arnhem, mocht ik op 10 december een zeer gewaardeerd lid van onze vereniging met Bondseer ten grave dragen. Jonkheer Otto van Nispen tot Pannerden is iemand die we zullen gaan missen.

Laurens van Aggelen

Jonkheer Otto van Nispen tot Pannerden

Soms kom je in je leven mensen tegen die je altijd bij zullen blijven. Markante authentieke personen die niet onopgemerkt je levenspad kruisen. Van Nispen tot Pannerden was zo iemand. Tijdens afdelingsbijeenkomsten of recepties in de commandantwoning van de Commandant van Bronbeek, kon zijn aanwezigheid je niet ontgaan. Dit was met name toe te schrijven aan het zo markante stemgeluid waarmee zijn woorden als tekenen van bevoegdheid letterlijk door dit fraaie vertrek weerklonken.

Van Nispen tot Pannerden was wat je noemt een ware persoonlijkheid. Principeel, correct, standvastig, eigenzinnig. Karaktereigenschappen waarmee hij ook in de oorlog respect afdwong, ook bij de Duitse bezetter voor wie hij principeel geen meter zou wijken.

Plichtsgetrouw

Otto van Nispen tot Pannerden was gedurende ruim twee decennia een zeer gewaardeerd lid van de Bond van Wapenbroeders. Samen met zijn lieve echtgenote was hij veelvuldig aanwezig tijdens onze bijeenkomsten. Als oud-militairen hadden we veel respect voor hem. Zelf was hij als militair zeer plichtsgetrouw, maar ook principeel als het moest. Als vrijwilliger kwam hij in dienst. Militair zijn leek hem prachtig. Hij had echter onderschat dat het militaire leven voor hem als burgemeesterszoon toch wel wat rauwer was dan het beschermde leven dat hij tot dan toe had geleefd. Maar ook daarin vond hij zijn eigen weg. Zo keken zijn maten van het 8e Regiment Infanterie met wie hij de kamer deelde, vol verbazing toe toen hij op de eerste avond voor hij ging slapen voor bed neerknielde voor zijn avondgebed. "Hee, we hebben een pastoor in ons midden!" riep er een. Maar het zou niet lang duren voordat er meer soldaten waren in de weken daarna die zijn voorbeeld volgden.

Vaderlandsliefde

Nog voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog kwam hij bij de militaire politie terecht. In die hoedanigheid kreeg hij in 1940 een geheime opdracht. Hij moest een transport begeleiden van Den Haag naar Hoek van Holland. Het bleek uiteindelijk om Koningin Wilhelmina te gaan. Samen met vier collega's moest hij haar en een aantal vertrouwelingen naar Hoek van Holland brengen vanwaar zij met een Britse torpedobootjager naar Engeland zou vertrekken. In een open laadbak van twee vrachtwagentjes

zat Otto met zijn collega's met geladen pistool in de hand en uitgerust met karabijnen en handgranaten. Een zeer risicovolle opdracht.

Na de capitulatie van het Nederlandse leger kwam Otto, die in Groesbeek woonde, in Limburg in het verzet terecht. Daar werd hij echter verraden door een infiltrant waarna hij werd opgepakt. Samen met 30 anderen moet hij op last van de bezetter loopgraven graven. Dit bevel strookte niet met de vaderlandsliefde van Otto en dus gaf hij in het Duits aan er niet over te piekeren om als Nederlands militair voor de Wehrmacht te werken. "Schiet hem dood!" riep een van de aanwezige Duitse militairen, maar dat ging een van de officieren te ver. Otto kwam vervolgens in een dodencel in Amersfoort terecht.

Strafkamp Mühlberg

Later in de oorlog belandde hij in het Duitse strafkamp Mühlberg waar hij een jaar heeft gezeten tussen Poolse en Russische gevangenen. Een periode van zware ontberingen, vernederingen, gebrekkige hygiëne en een gebrek aan voedsel. Om in leven te blijven, at hij in die periode zelfs kattenvlees en aardappelschillen. Niet zonder gevolgen. Hij kreeg last van dysenterie zoals velen destijds in de kampen. Onder deze mensonterende omstandigheden moesten de krijgsgevangenen bovendien ook nog eens zware dwangarbeid verrichten. Otto zag de bui al hangen en verzor een list toen hij hoorde dat hij bij binnenkomst in het kamp gekeurd zou worden. In aanloop naar de keuring ging hij enige tijd met zijn hoofd boven de verwarming zitten. Zodanig dat zijn hart flink tekeer ging. Aan de keuringsarts legde hij uit dat hij een sporthart had. Hierdoor lukte het hem de arts te overtuigen dat zware lichamelijke arbeid voor hem niet verstandig zou zijn.

Ook deze keer was het niet alleen een welwillende Duitser die hem hielp te ontkomen aan de dood of zware arbeid. Ook zijn houding moet een enorm respect hebben afgedwongen. Hij straalde immers krachtig uit dat hij nog lever doodgeschoten wenste te worden dan dat hij tegen zijn principes voor de vijand moest werken. Zo'n houding dwingt respect af.

De Nederlandse militairen die zich in 1943 op last van de bezetter moesten melden en dwangarbeid moesten verrichten in kampen zoals Mühlberg zijn na de oorlog ten onrechte miskend. Het waren geen laffe maar juist moedige krijgers die ons aller respect verdienen.

Jonkheer Otto van Nispen tot Pannerden is 94 jaar oud geworden. Een respectabele leeftijd voor een alleszins respectabele Wapenbroeder. Moge hij in vrede rusten. ■

Ervaringen van een dienstplichtige

De recensie van het boek 'Handboek voor de dienstplichtig soldaat b.d.' heeft bij menige lezer van "Wapenbroeders" het nodige losgemaakt. Zo ook bij Willem Mulder (1920) die uitgerekend in 1940 op moest komen als dienstplichtig militair.

Laurens van Aggeien

Op 5 februari 1940 was het zover. Willem Mulder moest opkomen in de Kloosterkazerne in Breda. "Het was gemakkelijk om er vrienden te maken. Met enkelen van hen ging ik soms thee (of drinken bij Vroom en Dreesmann, in de tijd dat we in Haarlem lagen - van begin mei tot 8 juni 1940 - was het nogal makkelijk om slaande ruzie te krijgen. Ze waren daar nogal lichtgeraakt en geen corpsballen zoals ik. Bovendien duurde de hele dienstdtijd vier maanden in plaats van ruim een jaar want door de 'grootmoedigheid' van den Führer werden we 8 juni 1940 uit de Kriegsgefangenschaft vrijgelaten. Dat die grootmoedigheid in april 1943 weer op zou houden wisten we toen nog niet, wel dat het ooit op zou houden. We waren er des-

tijds namelijk van overtuigd dat de Duitsers de oorlog niet zouden winnen."

Wie kon droom onder. Met of zonder valse papieren. "Het was de tijd waarin een paar duizend studenten, die niet de zogenaamde loyaliteitsverklaring hadden getekend, opgeroepen werden voor Arbeidienst in Duitsland. Sommigen durfden het tekenen niet na te laten, uit vrees dat men de familie zou pakken. Opmerkelijk was echter dat degenen die de loyaliteitsverklaring getekend hadden na de oorlog belemmerd werden in het studeren, doordat men hem voor een zekere tijd uitsloot van deelname aan colleges en examens."

In april 1940 werd Willem automatisch tot korporaal gepromoveerd, wat hem meer zakgeld (fl. 1,75 per week) en beter eten opleverde. "In juni volgde geen bevordering tot sergeant. Daar waren we flink plissig over. We werden echter in 1945 niet opnieuw opgeroepen, wat voor sommigen, die wel werden opgeroepen, zeer hinderlijk was. Juist op een leeftijd waarop je beter kunt studeren", gaat Willem verder. "Veel later kwam ik op de 90e verjaardag van onze buurman aan een tafel met hoge officieren te zitten, en vroeg generaal Bartels mij of ik ook officier was. Toen ik vertelde dat ik het niet verder had gebracht, zei hij dat dit toch de mooiste rang is die er bestaat. Mijn buurman was trouwens wel een heel bijzonder iemand. Hij was reserve-kolonel, maar ik weet eigenlijk nu nog steeds niet of die rang überhaupt wel ooit heeft bestaan. Officier

ben ik uiteindelijk toch nog geworden, namelijk in de Orde van Oranje-Nassau. En daar ben ik apentrots op."

Willem is ervan overtuigd dat de dienstplicht voor velen uiterst nuttig zou zijn. "Nuttig omdat discipline heden ten dage in het vergeetboek is geraakt en we met de resultaten daarvan te maken hebben. Bij ons bestonden er destijds geen bezwaren tegen. Al merkten we toen niet dat we bezig waren, voor een 'vorige oorlog' opgeleid te worden. Loopgraven graven was nog tot daar aan toe, maar als je het arsenaal zag waarmee de Duitsers kwamen.... En dat vergelijk je dan achteraf met die zware mitrailleur waarmee ik in 1940 op wacht lag. Want ik kon redelijk met een geweer schieten (nog niet eens een Lee-Enfield). Doordat er niet voldoende lichte wapens waren heb ik de oorlog grotendeels ongewapend beleefd. Ik had trouwens het consigne gekregen dat als ik eenmaal een wit licht en daarna tweemaal een rood licht, dat ik dan drie minuten moest wachten om vervolgens te schieten. Wij lagen 300 meter van de weg naar Vogelenzang, ten westen van zuid Haarlem. Op die weg stonden een paar van ons iets te controleren, en ik zag die lichten maar hoorde die jongens niet door de bosjes terugkomen. De luitenant liet daarop de mitrailleur stilzetten en ging kijken. Drie kwartier later: "Je had gelijk, er was een fietser, dus wit licht; en tweemaal rood, want daar staat een boom". Ik heb dus terecht het enige dienstbevel dat ik ooit kreeg niet opgevolgd." ■

In de periode 1 januari t/m 22 januari 2013 mochten wij onderstaande leden verwelkomen

19-01-2013	A.A. Baars	ZW Drente/NW Overijssel	04-01-2013	J.H. Jammenga	Groningen
19-01-2013	A.J.F.M. Baas	ZW Drente/NW Overijssel	04-01-2013	H.J. Jonkman	ldt. groep Vredesmachten
19-01-2013	W. van den Berg	Veluwe Noord	04-01-2013	M.F. de Morije	Groningen
19-01-2013	J. de Kruijf	Arnhem	04-01-2013	R. Schreurs	ldt. groep Vredesmachten
19-01-2013	W.F. Stork	Midden Brabant	04-01-2013	H. ten Seldam	Arnhem
19-01-2013	H.J. van 't Hooff	Midden Brabant	04-01-2013	J.L.A.M. Stadhouwers	ldt. groep Vredesmachten
17-01-2013	mr. drs. P. Verhoeve	Externe relatie	04-01-2013	C.A.A. Kok	Amstelland

Duitse militaire begraafplaats in Ysselsteyn

De Duitse militaire begraafplaats in Ysselsteyn is met ruim 31.500 doden de grootste militaire begraafplaats in Nederland. Het is ook de enige Duitse militaire begraafplaats in Nederland. Er liggen voornamelijk overleden Duitse militairen uit de Tweede Wereldoorlog begraven. Maar ook liggen er Nederlanders, Polen en Russen die in Duitse krijgsdienst zijn gesneuveld. In totaal liggen er 31.598 soldaten begraven, waarvan de overgrote meerderheid is gesneuveld in de Tweede Wereldoorlog. Maar er liggen ook 85 soldaten die tijdens de Eerste Wereldoorlog zijn gesneuveld. Ook in Rotterdam, Weert, Limuiden en Schiermonnikoog liggen soldaten uit de Eerste Wereldoorlog begraven. Ongeveer 6.000 soldaten zijn nog steeds niet geïdentificeerd. Bovendien zijn hier de graven te vinden van overleden mannen, vrouwen en kinderen uit Kamp Vught, het Duitse concentratiekamp nabij 's-Hertogenbosch dat vanaf september 1944 als interneringskamp voor Duitsers, collaborateurs en oorlogsmisdadigers werd gebruikt. De begraafplaats werd in 1946 aangelegd door de Nederlandse graven dienst, om de Duitse gesneuvelden een mooie en goed onderhouden laatste rustplaats te geven. Graven van Duitse soldaten lagen toen nog over heel Nederland verspreid. Zo liggen er 1.700 gesneuvelden uit het gebied rond Arnhem en zijn er ongeveer 3000 doden overgebracht van de Amerikaanse begraafplaats Margraten. De herbegravingen begonnen op 15 oktober 1946. De eerste die in Ysselsteyn werd begraven was Unteroffizier Johann Siegel. In 1948 werd de Nederlandse Kapitein L.J. Timmermans benoemd tot beheerder van de begraafplaats en hij heeft dat met veel inzet gedaan tot 1976. Hij gold als 'vader van soldatenbegraafplaats Ysselsteyn'. Na zijn overlijden in 1995 is hij conform zijn laatste wens gecremeerd en is zijn as over de begraafplaats uitgestrooid. Er staat een gedenksteen voor hem nabij het centrale plein en de straat waaraan de begraafplaats ligt is naar hem vernoemd. Deze begraafplaats wordt sinds 1 november 1976 door de Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge onderhouden. Tussen mei 1977 en oktober 1981 werden er nieuwe grafkruisen geplaatst door sol-

daten van de Bundeswehr. De grafstenen hebben allemaal de vorm van een Latijns kruis, ongeacht welk geloof men aanhing. Op de grafstenen staan naam, grafging, geboorte- en sterfdatum en de rang (indien bekend) vermeld. In tegenstelling tot oorlogsgraven van andere nationaliteiten staan er op deze Duitse graven geen regiment of legeronderdeel. Hier is heel bewust voor gekozen vanwege de negatieve naam die sommige onderdelen van het Duitse leger hebben. Al bij de aanleg wilde men zowel de vernieling als de verheerlijking van sommige graven verhinderen. De grafstenen van ongeïdentificeerde soldaten dragen allemaal dezelfde tekst: "EIN DEUTSCHER SOLDAT". Op 8 mei 1995 werd in de buurt van de ingang van de militaire begraafplaats, n.a.v. de herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog, een Japanse notenboom geplant. Deze boom is een teken van hoop. Deze boomsoort begon, na de

atoomaanval op Hiroshima en Nagasaki in 1945, als eerste weer te bloeien. Daarom is hij een teken van hoop geworden; de hoop op vrede in een betere wereld. Elk jaar is op deze oorlogsbegraafplaats een herdenking waaraan wordt deelgenomen door vertegenwoordigers van vele landen. Ook veel Nederlanders nemen deel aan deze herdenking, een gemengd peloton van Nederlandse en Duitse militairen vormt tijdens deze herdenking de erewacht en verzorgt de kranslegging. Dit is een indrukwekkende herdenking, vooral als je ziet hoeveel kruisen er staan met heel jonge leeftijden, kinderen nog maar. Bij de kransleggers ook veel vertegenwoordigers van Nederlandse militaire, gemeentelijke en andere organisaties. Om een indruk te krijgen van deze indrukwekkende begraafplaats zou men zelf eens moeten deelnemen of er zo maar een bezoek aan brengen. ■

Provincie Groningen Afdeling Groningen

Activiteitenlijst 1ste helft 2013. Het bestuur heeft (vanwege de geringe opkomst op onze soosavonden) besloten één avond te schrappen. Hiervoor komt in de plaats op de zaterdagmiddag om de 2 maanden één klaverjas- of bingomiddag. De activiteitenlijst ziet er dus als volgt uit:

- 19-02 competitie klaverjassen aanvang 09.30 uur.
- 19-02 Soosavond praatje, kaartje, bijlarten en schieten vanaf 20.00 uur.
- 23-02 open wedstrijd klaverjassen i/d Bunker met leuke prijzen aanvang 14.00 uur. Voor leden, familie, vrienden en bekenden. Inleg € 5,00.
- 26-02 Algemene Leden Vergadering in de "Bunker" aanvang 20.00 uur. Zaal open 19.00 uur.
- 05-03 competitie klaverjassen aanvang 09.30 uur.
- 19-03 competitie klaverjassen Paaskaarten aanvang 09.30 uur.
- 23-03 Paas - kaart en spelmiddag i/d Bunker een el hoort erbij. Aanvang 14.00 uur. Voor leden, familie, vrienden en bekenden. Inleg € 5,00.
- 30-03 Muzikaal bingo spelen in de bunker met leuke prijzen aanvang 14.00 uur. Voor leden, familie, vrienden en bekenden. Inleg € 5,00.
- 02-04 competitie klaverjassen aanvang 09.30 uur.
- 16-04 competitie klaverjassen aanvang 09.30 uur.
- 27-04 we gaan bingo spelen in de bunker met leuke prijzen aanvang 14.00 uur. Voor leden, familie, vrienden en bekenden. Inleg € 5,00.
- 30-04 Koninginnedag viering in de "Bunker"

van 10.00 uur tot 12.00 uur. Brengen een toost uit met oranjebitter en oranjekeuk, Leve de Koningin.

03-05 Dodenherdenking Appélbergen verzamelen Paviljoen Appélbergen 13.50 uur.

04-05 Nationale dodenherdenking en stille tocht naar St. Joris en de draak.

07-05 competitie klaverjassen aanvang 09.30 uur.

21-05 competitie klaverjassen aanvang 09.30 uur.

25-05 Slotmiddag van het seizoen met kaarten en spelletjes in de bunker met leuke prijzen

aanvang 14.00 uur. Voor leden, familie, vrienden en bekenden. Inleg € 5,00
Secretariaat: Abraham Kuyperslaan 46
9722 PG Groningen. Tel. 050-5254996.
E-mail: jaapwert@home.nl

Iedere zaterdagmiddag voor alle leden, familie, vrienden en bekenden, "het veterancfé", behalve in de maanden juni, juli en augustus dit vanwege de vakanties. Open van 14.00 uur tot 17.00 uur. In het "Trefpunt" voor jonge en oude veteranen.

In Memoriam

Op 8 november 2012 is op de leeftijd van 89 jaar overleden

Albertus Hinderiks Jurink (Bertus)

Reeds in de tijd van de overgebleven kantine van de "Rabenhauptkazerne" maakte Bertus al deel uit van de barcommissie en zorgde voor vele activiteiten voor zijn mede wapenbroeders. Dat hij moge rusten in vrede.

Provincie Drenthe Afdeling Assen

Onze bijeenkomsten worden gehouden op iedere tweede dinsdag van de maand van september tot en met mei.

Aanvang: 19.30 uur in gebouw "De Brammer", JWFKazerne te Assen. Belangstellenden van buiten onze afdeling, die een van onze bijeenkomsten wensen bij te wonen, gelieve dit minimaal 1 week voordat die bijeenkomst plaatsvindt aan de secretaris de Heer S. Hoekstra, Anreperstraat 166,9404 LK Assen. Tel:06-54368295, e-mail: sytzehoekstra@home.nl door te geven. Dit i.v.m. plaatsing op de lijst van bezoekers bij de bewaking van de kazerne. Legimitatie is altijd verplicht. De Veteranensoos wordt gehouden op de laatste vrijdag van de oneven maanden in restaurant "De Aanleg" in Deurze, een klein plaatsje tussen Assen en Rolde, gelegen aan de doorgaande weg. Bij eventuele vragen/mededelingen, ziekte en/of ziekenhuisopname gelieve U contact op te nemen met de secretaris.

Het Veterancfé "De Rechter" - Markt 72 - Steenwijk is de ontmoetingsplaats voor alle veteranen en geopend van 16.00 uur tot 21.00 uur. Voordrachten beginnen om 19.00 uur. Op vertoon van de veteranenpas genieten veteranen en hun gasten 10% korting.

Afd. Zuid-Drenthe/ Noord-West Overijssel

De bijeenkomsten worden gehouden op de 1e maandagavond van de maand. Deze vangen aan om 19.30 uur in "Het Baket" voormalig PMT aan de Joh. Postweg 5 te Darp/Havelte.

04-03 Lezing over Schokland door H.Scholmeier uit Emmeloord

08-04 Verassing 's avond door de leden in te vullen (overleg tijdens ledenvergadering)

Afdeling Emmen

Onze bijeenkomsten worden gehouden in het Cultureel Centrum "De Hilde", Spoel 85, 7881 BN te Emmen-Compascuum. Tel: 0591-352255. Wanneer: iedere 2e vrijdag van de maand, tussen 13.30 en 16.30 uur. Website: www.veteranensoos.nl en www.cultureel-centrum.nl Informatie: Dhr. J. Geertsma, Mispellaan 38, 7881 RS Emmen-Compascuum, tel: 0591-351865. E-mail: johgeertsma@hetnet.nl of j.geertsma@hotmail.com Dhr. J. Zuur, Tammingscamp 26, 7824 GP Emmen, Tel: 0591-62.80.99 of 06-17.31.40.99. E-mail: jobsoen@hotmail.com

Afdeling West-Overijssel

Locatie: Recreatiegebouw "De Ullaat" van de Prinses Margriet Kazerne te Wezep. U bent welkom vanaf 14.00 uur.

26-02 Jaarvergadering.

26-03 Bijeenkomst met verloting. Voor prijzen wordt gezorgd.

23-04 DVD vertoning: Veteranendag 2012 in Den Haag.

04-05 Dodenherdenking bij het monument Ter Pelwijkpark te Zwolle. Verzamelen voor de stille omgang om 19.00 uur bij het voormalige Huis van Bewaring, Menno van Coehoornsingel, Modelonderscheidingen. Het Kazernemanagement stelt u in de gelegenheid na afloop van de bijeenkomst, tegen een geringe vergoeding, de warme maaltijd te gebruiken.

Provincie Gelderland

Afdeling Arnhem

22-02 Vr. Veteranenmiddag. Aanvang 14.00 uur. In Echos Home "de Landing" (PMT) aan de Deelenseweg te Schaarsbergen. Tenuit: Bondstenuit met Batons.

22-03 Vr. Paasbingo. Aanvang 14.00 uur. In Echos Home "de Landing" (PMT) aan de Deelenseweg te Schaarsbergen. Iedereen is van harte welkom (ook introducties en leden kenticiteitsgroepen). Tenuit: Bondstenuit met Batons.

19-04 Vr. Veteranenmiddag. Aanvang 14.00 uur. In Echos Home "de Landing" (PMT)

aan de Deelenseweg te Schaarsbergen. Tenuit: Bondstenuit met Batons.

30-04 Di. Buitengewone vlaggenparade Bronbeek. 08.00 uur verzamelen in de koffiekamer van Bronbeek. Tenuit: Bondstenuit met Groot model onderscheidingen.

In Memoriam

Op 14 december jl. hebben wij afscheid moeten nemen van:

Jhr. Otto van Nispen tot Pannderden

in de leeftijd van 94 jaar.

Otto en zijn vrouw waren zeer graag geziene bezoekers van onze bijeenkomsten. Na 22 jaar trouw lid van onze afdeling, zullen wij onze vriend en kameraad zeer missen. Het bestuur en leden wensen de familie heel veel sterkte toe met het verwerken van dit grote verlies. Otto rust in vrede.

Provincie Utrecht

Afdeling Utrecht

Komende activiteiten, vrijdagmiddag van 14.00 tot 17.00 op de Kromhoutkazerne, gebouw V5, te Utrecht.

15-03 Soosmiddag. Restaurant 1e etage. Veteranensociëteit Kromhoutkazerne. Wanneer: iedere eerste donderdag van de maand. Tijd: van 19.00 tot 22.00. Waar: Kromhoutkazerne, gebouw V-6. Voor wie: Alle veteranen, (oud) militairen en (oud) burgermedewerkers defensie.

In Memoriam

Op 06 december 2012 overleed ons lid

A.J.H. Beijerbergen van Henegouwen

drager van het Oorlogshedenkingskruis met de gesp voor bijzondere krijgsverrichtingen "Nederland mei 1940" en drager van het Verzetsherdenkingskruis.

Op 14 december 2012 heeft zijn teraardebestelling plaatsgevonden.

Afdeling Utrechtse

Heuvelrug

De bijeenkomsten zijn op elke 3e dinsdag van de maand in het Militair Revalidatie Centrum "Aardenburg", Korte Molenvweg 3, 3941 PW Doorn. We beginnen om 15.00 uur in de presentatiezaal w/d kantine, daarvoor is er koffie, links van de ingang parkeren. Tenzij anders is vermeld. Noteer de volgende data: 19-02 Film over KLU jachtvliegtuig F85/K. 1956 tot 1964 tijdens de "koude oorlog" door K. van Doorn.

19-03 Film over opleiding vliegers in 1951 t.b.v.

De Koninklijke Luchtmacht door K. Biesma.

16-04 Lezing over Huijze Doorn, Keizer

Wilhelm 2 door H. Clausen.

21-05 Einde voorjaarsseizoen met lente-borrel.

Voor info: secr. K. Biesma.

Tel: 0343-452420.

Afdeling Woerden

26-02 Algemene Ledenvergadering. Het bestuur nodigt alle aangesloten leden, donateurs en begunstigers van de afdeling graag uit voor het bijwonen van deze meeting waarin het bestuur verantwoordelijk aan u aflegt. Natuurlijk wordt deze

meeting vervolgd met een ontspannen en gezellig samenzijn.

19-03 Gezellige soosavond met live muziek. Tenzij in de agenda anders is aangegeven, beginnen de activiteiten om 19.30 uur in de zaal "Het Brediusshonk", Klevitstraat 40 te Woerden, telefoon 0348-420321. Voor nadere informatie en/of opgave: neem contact op met Ria Langenberg, telefoon 0348-551685 of e-mail a.langenberg@veteranen.nl. ■

Provincie Noord-Holland

Afdeling Amstelland

Soosavonden vinden plaats op de 2e dinsdag van de maand van 19.00 - 22.30 uur. Locatie: "de Bolder", Groenhof 140 te Amstelveen, gelegen aan het winkelcentrum "Groenhof".

Info: bij de voorzitter, W. van Lijth, tel: 020-4537704 of per e-mail: lihbvww@hinet.nl Website: www.stolmeijer.eu/amstelland-startpagina.htm

Provincie Zuid-Holland

Afdeling Zuid-Holland/ Zuid/Oost

Veteranencafé Gorinchem, iedere 1e zaterdag van de maand van 14.00 tot 16.00 uur. Hotel Gorinchem, van Hogendorpweg 8, Gorinchem. Tel: 0183-622400. Fax: 0183-622918. Veteranen/oud-militairen uit de regio zijn daar van harte welkom! Wenst u nadere info: C. Koning, tel. 0183 - 63 25 16 of L. Spruyt, tel. 0183 - 62 69 54 geven u gaarne dienstige alle gewenste informatie!

Afdeling Rijnmond

Wij ontmoeten u graag op de volgende dagen:

05-03 Inloopmiddag in het Echos Home

02-04 Inloopmiddag in het Echos Home

23-04 Echos Home, met een toast op het koningshuis.

04-05 Diverse herdenkingen in Rotterdam, informatie over tijd, plaats etc. krijgt u van het bestuur.

05-05 Wageningen en Parklaan in Rotterdam.

Soos locatie: Echos Home "Het Anker", Rotterdam, Toepad 120, bereikbaar met tramlijn 21, de Esch. (toegang via Marinierskazerne). Gezamenlijk te houden met het OVV - KNR. Aanvang 14.00 uur; inloop vanaf 13.30 uur (denk aan Uw legitimatiebewijs). Voor nadere

Informatie kunt u zich altijd wenden tot de voorzitter W. Rozza, tel.010-4340970. E-mail: W.Rozza3@kprplanet.nl. De website is te bereiken via <http://verenigingen/hansjansmarik/bwwafdrotterdambww.htm>

Provincie Zeeland Afdeling Zeeland

15-02 Algemene ledenvergadering aanvang 14.00 uur in de Vlaamsche Pot te Philippine

Provincie NOORD- BRABANT Afdeling 's Hertogenbosch

Inmiddels is ook de website van de afdeling 's-Hertogenbosch e.o. actief. U kunt deze bekijken via de site van de Bond: www.bondvanwapenbroeders.nl. Onder de kop afdelingen klikt u door naar de site Samenw. afd. Noord Brabant en Limburg. Daar vindt u dan de site van de afdeling 's-Hertogenbosch e.o.

Data voor de bijeenkomsten:

27-02 Soosmiddag + Jaarvergadering.

27-03 Soosmiddag.

24-04 Soosmiddag.

De soosmiddagen worden afgesloten met een gezamenlijke maaltijd (op eigen kosten) met na afloop koffie in de mess. Deze is gratis. Het bestuur stelt het op prijs als u bij langdurige ziekte of ziekenhuisopname ons daarvan op de hoogte stelt.

Afdeling West-Brabant

19-02 Afdelingsleden jaarvergadering. Zalencomplex "De Raaijberg" te Bergen op Zoom. Aanvang 20.00 uur.

09-04 Afdelingsledenvergadering. Zalencomplex "De Raaijberg" te Bergen op Zoom.

Aanvang 20.00 uur.

29-04 Oranjebal. Zalencomplex "De Raaijberg" te Bergen op Zoom. Aanvang 20.00 uur.

30-04 Vlaggenparade. Grote Markt te Bergen op Zoom. Aanvang 10.00 uur.

04-05 Dodenherdenking te Bergen op Zoom en Woensdrecht.

05-05 Bevrijdingsdefilé te Wageningen. Informatie over het defilé vindt u in het Bondsblad.

20-05 Herdenking te Willemstad. Informatie volgt nog.

Bovenstaande data en tijden van aanvang

onder voorbehoud. Voor uitvoerige informatie van het bovenstaande, zie het verenigingsblad van de Afdeling West-Brabant "Combat". Voor overige afdelingsinformatie, kunt u te allen tijde terecht bij het secretariaat van de Afdeling West-Brabant, tel. 0164-252677.

Afdeling Midden-Brabant

De maandelijkse bijeenkomsten (m.u.v. juni, juli en augustus) worden gehouden in Gebouw 'Levensbouw', Melis Stokerstraat 40 (bijstraat Ringbaan Oost) in Tilburg, tel. 013-5423718. De bijeenkomsten worden gehouden op de 2e donderdag van de maand, afwisselend om 19.30 uur en 14.00 uur. Ook uw partner en andere belangstellenden zijn van harte welkom. Het programma voor de komende maanden is: 14-02 donderdag om 19.30 uur: Algemene Ledenvergadering in 'Levensbouw'. 14-03 donderdag 14.00 uur: Maandelijkse bijeenkomst in 'Levensbouw'. Zie ook onze website: www.bondvanwapenbroeders.nl/midden-brabant.html Dringend verzoek om in het gepaste tenue aanwezig te zijn bij herdenkingen en kranleggingen en waar dit wordt gevraagd. Mededelingen betreffende o.a. adreswijzigingen, jubilea, ziekte, ziekenhuisopname, overlijden of anders berichten aan het secretariaat: G.F.M. Beerens, Heuvelring 188, 5038 CL Tilburg (tel. 013-5455828).

Afdeling Baronie van Breda

12-02 Instuifmiddag, aansluitend 19.00 uur Jaarvergadering. Trip van Zoutlandkazeme, Kpl. Martenszaal. U heeft hiervoor een persoonlijke uitnodiging gekregen.

22-02 Schieten.

12-03 Instuifmiddag.

20-03 Schieten.

16-04 Instuifmiddag.

Schieten: Melden en inschrijven bij Restaurant "De Valk" Wernhout. Instuifmiddagen worden gehouden op de Trip van Zoutlandkazeme.

Locatie: "Onder de Toren". Aanvang 15.30 uur.

De afdeling heeft een groep samengesteld, welke als doel heeft het ondersteunen bij een overlijden van een Wapenbroeder/Zuster. U kunt o.a. denken aan: wacht bij de overledene, het uitdragen van de overleden Wapenbroeder/Zuster. Voor informatie kunt u contact opnemen met onze penningmeester, A.G.H. Vervoort, Groene Slinger 32, 4758 AX Standaardbuiten (016-5316572).

Secretaris, G.K. Linker Heienlangdonk 74, 4824 EE Breda. 076-5412062.

Provincie Limburg Afdeling Roermond

28-02 14.00 Contactmiddag met Beugelen op de Geelenhoof te Kelpen Oler

11-03 19.30 Schieten bij Schietvereniging De Leucker te Swalmen.

77-03 xxx Geplande viering 30-jarig bestaan Afdeling Roermond nadere bijzonderheden volgen.

28-03 14.00 Contactmiddag met Beugelen op de Geelenhoof te Kelpen Oler.

08-04 19.30 Schieten bij Schietvereniging De Leucker te Swalmen.

25-04 14.00 Contactmiddag met Beugelen op de Geelenhoof te Kelpen Oler.

04-05 18.30 Requiemconcert van de Symfonie in de Minderbroederskerk te Roermond waarna stille tocht naar het verzetsmonument voor dodenherdenking.

05-05 xxx Wrijheidsdefilé in Wageningen (kan i.v.m. de zondag verplaatst worden naar een andere dag).

13-05 19.30 Schieten bij Schietvereniging De Leucker te Swalmen.

17-05 09.00 RCT-Wapenbroeders zuidelijk Nederland reünie tevens Dag der Banieren op de KMS te Weert.

30-05 14.00 Contact middag met Beugelen op Geelenhoof te Kelpen-Oler.

Canada Afdeling Hamilton

09-03-13 general membership meeting. All meetings start at 10.30 am at Ancaster Senior Achievement Centre, 622 Alberton Rd., Alberton.

In Memoriam

Op 28 oktober 2012 is overleden ons lid

Jetse Tiersma

in de leeftijd van 87 jaar.

In Memoriam

Op 11 november 2012 is overleden ons lid

Art van Dijk

in de leeftijd van 93 jaar.

Madoera 1947

Vóór augustus 1947 was het eiland Madoera (behorend bij Java) geheel republikeins gebied. Begin augustus 1947 is het westelijk deel van Madoera bezet door het 4e bataljon Jagers en eenheden van de Mariniers Brigade. Oost-Madoera bleef nog in handen van de republiek.

De landing op Oost-Madoera (4e compagnie 4e bataljon Grenadiers)

Op 6 november 1947 kwam de verrassing, de 3e en 4e compagnie gaan wisselen. De 4e gaat van Tjermee naar Grissee (Oost Java) en de 3e omgekeerd. Voor de 4e compagnie zou het een verhuizing worden van heel korte duur. In Grissee aangekomen werd de compagnie belast met een geheime opdracht. Het leek ernstig, wapens en munitie werden gecontroleerd, zout-, kinine-, waterzuiveringspillen en extra munitie werden uit-

gereikt. Wat zou er gaan gebeuren? Niemand die het wist, maar de baboes brachten uitkomst "We gaan naar Madoera". In de nacht van 9 november om 04.00 uur werden we met trucs naar de haven van Soerabaja gebracht. Daar gingen wij aan boord van een groot landingsschip de 'Woendi' te samen met een compagnie Prinses Irene en een compagnie Mariniers. Het zag er allemaal spannend uit en allerlei wilde verhalen deden de ronde. De compagnieën zouden aan land gezet worden op de kust

van Oost-Madoera, 10 km oost van Sampang. Na een eind varen gingen we 's middags echt landen, eerst met een touwladder in kleine landingsboten en dan varen naar de kust.

Om het nog spannender te maken liepen de kleine boten vast en moesten we overboord stappen met wapens en uitrusting boven het hoofd. Het water stond tot borst hoog en enkele grenadiers gingen kopje onder, maar allen kwamen met wapen op het strand. Mariniers zijn met amfibievoertuigen uit de mull van de 'Woendi' gekomen en zijn het eerst het strand opgegaan en maakten voor ons een veilige zone. Een enkel schot werd gehoord, maar verder was van de tegenstander niets te zien of te horen. Daarna gingen we drijfsat met een oude stoomtrein naar Pamekasan. In Pamekasan werd geïmproviseerd overnacht op de galerij van een woning. De volgende dag (10 november) moest met de opmars gewacht worden vanwege

Landingsschip 'Woendi'

De landing

het herstellen van een kapotte brug. Om 12.00 uur kon gestart worden langs de weg in oostelijke richting. Als spits de compagnie Prinses Irene gedeeltelijk op de fiets, gevolgd door de 4e compagnie Grenadiers in trucks. Er werd vuur ontvangen, zodat de compagnie Prinses Irene zich moest ontplooiën en enkele hulzengroepen van vijand moest zuiveren. De grenadiers waren inmiddels uitgestegen en namen de fietsen van de Irene mensen over en gingen fietsend en meestal lopend verder. De weg was danig ondermijnd met kuilen, bomen en trekdommen en daardoor volkomen onbegaanbaar voor voertuigen. Tijdens de opmars kregen zes grenadiers de opdracht een gewonde marinier met een schot in zijn been terug te brengen naar een afgesproken punt waar hij overgenomen zou worden door andere dragers. Het weer werkte tijdens dit deel van de opmars niet mee, er waren flinke regenbuien. De verbindingsman kreeg het moeilijk door de slechte verbinding en liep steeds te vragen "wat is mijn sterkte, wat is mijn sterkte" hij werd moe en kreeg een oude kinderwagen te pakken en zette daarin zijn radio en ging verder met "wat is mijn sterkte". Om ongeveer 19.00 uur werd gestopt en zo goed mogelijk overnacht bij een kruis-

sing van wegen. Op 11 november om 07.00 uur werd de opmars vervolgd weer fietsend en lopend richting Lenteng. Om ongeveer 16.00 uur werd Lenteng bereikt en de weg vervolgd richting Soemenep. Daar aangekomen kreeg het peloton van luitenant Jansen de opdracht de sluiswerken bij zoutland Nambakor zo spoedig mogelijk veilig te stellen en de omgeving van tegenstand te zuiveren. Bij Soemenep zijn de fietsen achtergelaten en is het peloton met een zoutpil als gids het terrein ingegaan. Door het pikkedonker werd het een lastige opdracht. Na een paar keer kort gerust te hebben en opgehouden te zijn door vuurcontact met de tegenstander, werden door peloton 'Jansen' op 12 november om 06.30 uur de sluiswerken bij Nambakor bereikt en veiliggesteld, alle installaties vielen onbeschadigd in onze handen. De tegenstander was na een paar heftige vuurcontacten op de vlucht geslagen. Een van de grenadiers was, vermoedelijk door het drinken van water uit de kali, ernstig ziek geworden en sloeg wartaal uit. Hij is naar de kust gebracht en met een Catalina vliegtuig afgevoerd naar het Marinehospitaal te Soerabaja.

Op 13 november is de bezetting van zoutland overgenomen door het peloton

van luitenant Van Gulick. Peloton 'Jansen' werd verplaatst naar het stadje Kali Anget. De eerste warme maaltijd sinds dagen voor peloton 'Jansen' kwam van een marineschip dat in de haven van Kali Anget afgemeerd lag. Het werd rijst met boter en suiker, een grapje van de marinieren. Ook volgde nog een onderzoek door de MP waar de fietsen gebleven waren die wij onderweg hadden achtergelaten. Van het resultaat is nooit meer iets gehoord. Te Kali Anget heeft peloton 'Jansen' patrouille gelopen, rijst en katoentjes uitgedoeld aan de ondervoede en in lompen geklede Madoerezen. De hospik maakte overuren met zijn medische hulp aan de bevolking. Verder werd een eiland enkele mijlen voor de kust van Kali Anget van tegenstanders gezuiverd, dit in samenwerking met een stootpeloton mariniers. Hr. Ms. Jan van Brakel, die voor de kust van het eiland lag, zou met zijn kanonnen vuursteun geven, maar hoefde niet in actie te komen. De 4e compagnie Grenadiers werd na enkele weken teruggeplaatst naar Oost-Java en kreeg daar een nieuwe taak. ■

Cees Verbaan (oud-grenadier peloton 'Jansen') en Gedenkboek 4.18

- WAT IS MIJN STERKTE - WAT IS MIJN STERKTE - OVER !

Een goede getuige voor onze zaak... daar mogen we wel zuinig op zijn!

Sjoerd Lapré Ridder Militaire Willems-Orde (overleden 3 februari 1999) is in Nederlands-Indië opgegroeid. Hij vertoefde bijna drie en een half jaar in Japanse krijgsgevangenschap en maakte de periode van 1940 tot 1950 persoonlijk mee. Zijn ervaringen uit die tijd heeft hij aan de hand van zijn dagboek weergegeven in zijn boek: *Nederlands-Indië 1940-1950 in kort bestek en enkele gevolgen*. Sjoerd Lapré getuigt op deze en volgende bladzijden voor ons met een inleiding over de voorgeschiedenis en met een uiteenzetting toegespitst op de Indië-militairen en de Politieke Acties, die wij met zijn toestemming reproduceren, met dank aan hem en aan het ADI

In 1942 – dat jaar was nog een rampjaar voor de vrije wereld – is de Civil Affairs Agreement gesloten door de geallieerden, waaronder Nederland. Dat is een soort Bestuurlijke Overeenkomst. Daarbij werd bepaald dat na de oorlog, de niet zelfstandige gebieden in Zuidoost-Azië – waaronder Nederlands-Indië – naar zelfstandigheid moesten worden gebracht, vanuit een ordelijke basis. Koningin Wilhelmina maakte dit wereldkundig in een radiorede op 7 december 1942.

Wat betreft de strategie werd er door de geallieerden afgesproken dat Amerika de aanval op de Japanse eilanden voor zijn rekening zou nemen en Engeland kreeg armsglag in Zuidoost-Azië, inbegrepen Nederlands-Indië. Dat Engeland Ned. Indië zou bezetten, heeft boze reacties van de Amerikaanse Generaal Douglas Mac Arthur ten gevolge gehad. Hij noemde dat besluit een van de grootste blunders van de Tweede Wereldoorlog, omdat Engeland niet voldoende middelen paraat zou hebben en hij (Mac Arthur) had gewild dat die bezetting door zijn troepen had dienen te geschieden. Hij had de mensen en het materiaal. De verdere ontwikkelingen gaven Mac Arthur gelijk en Ned. Indië ging een beklagenswaardige tijd tegemoet.

Japan capituleerde op 15 augustus 1945 en reeds op 17 augustus proclameerde Ir. Soekarno eenzijdig de onafhankelijkheid van Indonesië. Bij de capitulatie van Japan bevonden Nederlandse krijgsgevangenen en burgergeïnterneerden zich in misserabele toestand in talloze interneringskampen. De Japanners hadden de capitulatievoorwaarden aan boord van het Amerikaanse slagschip "Missouri", in de baai van Tokyo, getekend. Zij waren verantwoordelijk voor orde en rust in de door Japan veroverde gebieden, totdat het wettige gezag weergekeerd zou zijn.

Wat daarvan voor Ned. Indië terecht zou komen volgt nu.

De Britse generaal Christison hield in Singapore op 29 september 1945 een rede voor de radio, die hij nooit op die manier had mogen uitspreken! Hij gaf aan dat hij de volgende dag – op 30 september – naar Batavia, de hoofdstad van Ned. Indië, zou afreizen om het gezag van de Japanners over te nemen. Hij betoogde verder dat hij zowel het gezag van de

gecapituleerde Japanners erkende, als die van de Indonesiërs. Over het gezag van de Nederlanders repte hij met geen woord! De gevolgen waren verschrikkelijk. Twee dagen na die rede, op 1 oktober 1945, gaven de Indonesische leiders reeds instructies uit om alle Nederlanders als vijand te beschouwen.

Dr. J.J.P. de Jong schrijft in zijn boek "Diplomatie of strijd" het volgende "Dit was in feite de officiële oorlogsverklaring van de Republiek Indonesië aan Nederland". Geen vriendelijk antwoord op de radiorede van Koningin Wilhelmina!

Na de rede van generaal Christison gaven twee Japanse generaals in Soerabaja en in Midden Java hun wapens massaal over aan de Indonesiërs. Dit voorbeeld werd in andere plaatsen gevolgd, doch niet zo massaal. Die wapens vielen niet alleen in handen van vrijheidsstrijders, maar ook in handen van honderden particuliere ad hoc groepen, die ongebreidelde en vreselijke moordpartijen begonnen op alles wat Westers was of hiermee sympathiseerde. In deze context dient men niet te vergeten, dat de Japanse propaganda in Ned. Indië – die ruim drie jaar heeft geduurd, waarbij onder meer met slogans werd opgeroepen om alle Amerikanen, Engelsen en Nederlanders te doden – wat heeft gehad op die vele particuliere ad hoc groepen. Zo ontstond de beruchte moordperiode, die bekend staat als de Bersiap-periode. ("bersiap" betekent "ten aanval"). Tienduizenden onschuldigen, mannen, vrouwen en kinderen, zowel van Nederlandse als andere landaard (sympathisanten van Nederlanders) – terwijl ook legeronderdelen werden aangevallen – zijn op bestiale wijze om het leven gebracht.

Die zinloze moordpartijen zijn de basis geweest voor wraak en weerwraak en verharding der standpunten bij latere onderhandelingen. Een diep treurige zaak! Als die Bersiap-periode er niet geweest zou zijn, dan zou het vrijwordingsproces van Indonesië heel anders zijn verlopen.

De noodkreten van de samenleving in Ned. Indië bereikten Nederland en de komst van troepen uit Nederland was een bittere noodzaak om orde te scheppen tezamen met de eenheden, die zich reeds in Ned. Indië bevonden (KNIL, Kon. Marine, Korps Mariniers), die zich (vooral in den beginne) met hand en tand en ook veelal zonder wapens te weer stelden om vrouwen en kinderen te redden. Deze samengeraapte vechttroepen kwamen gerechtigd, uitgeteerd en wel uit de Japanse interneringskampen. Er moet ook niet worden vergeten dat bij deze gevechten voor het vege lijf, Japanse militairen en militairen onder Brits commando, zijn gesneuveld. Doch indien de (massale) komst van de troepen uit Nederland (met hun materieel niet een feit zou zijn geweest, dan zouden de gevolgen voor de samenleving in Ned. Indië helemaal rampzalig zijn geweest.

Dit artikel is eerder verschenen in het FIM Nieuwsblad van november 1994. ■

De Bersiap en de zoektocht naar mijn moeder!

Na de Japanse capitulatie op 15 augustus 1945 vielen gewapende Indonesische jongeren niets ontziend Nederlandse burgers en Chinezen aan. Er ontstond een chaotische periode. Duizenden mannen, vrouwen en kinderen vonden op afschuwelijke wijze de dood. Dit alles met de kreet "siap" een afkorting van "Bersiap".

De hierna volgende toespraak is gehouden door de heer Sesink Clee op 15 augustus 2012 tijdens de herdenking in het Blijdensteinspark te Enschede.

Beste mensen,

Mijn naam is Harry Sesink Clee. Ik ben in Batavia geboren, in 1927. Voor de snelle rekenaars ben ik dus 85 jaar. Mijn vader werd in 1942 door de Japanners al direct krijgsgevangene gemaakt. Zelf zat ik eerst bij mijn moeder, met twee oudere zusjes en een jonger broertje, in het Vrouwenkamp in Malang en toen voor een korte tijd in Solo. Daarna ging ik met mijn broertje van 11 jaar naar het Jongenskamp 7 in Ambarawa, een kamp waar jongens van 10 tot 18 jaar werden opgesloten.

En daar gaat het vandaag over. Over Ambarawa.

Achthonderd jongens in één grote houten barak met twee lampjes. Vier hoog opgestapeld, tachtig centimeter breed, tachtig hoog en twee meter lang. Ruimte genoeg per persoon want spullen hadden we toch niet. Verder nog tienduizenden bruine wandluizen tussen de verbindingen van de houten slaappleaatsen. Wandluizen die 's nachts met tientallen tegelijk je kostbare bloed wegzogen en die 's morgens weer waren verdwenen tussen alle houten spleten. Behalve jongens zaten er ook nog circa 3000 oude en zieke mannen in het kamp. Dit was het 'dodenkamp' Ambarawa 7!

Op 23 augustus 1945 deden de Jappen bij ons in het kamp opeens de kamp-poort open. Acht dagen na de capitulatie van Japan op 15 augustus, na de Amerikaanse atombommen op Hirochima en Nagasaki. Een paar dagen eerder vloog er laag over ons kamp voor het eerst een jachtvliegtuig met duidelij-

ke Hollandse Rood-Wit-Blauw tekens. Het bericht dat de poort open stond ging als een lopend vuurtje door de barakken. Uitgemergeld, verbaasd, huilend, rennend of strompelend en soms totaal overstuurd ging iedereen tegelijk de straat op. Ja, waarom? Zomaar om buiten het kamp te zijn. Een paar honderd meter verderop lag tegenover het jongenskamp een vrouwenkamp. Ook daar ging de poort open en zo kwamen moeders en vele jongens elkaar verderop op straat weer tegen. Er waren nog twee vrouwenkampen in de omgeving. Veel jongens gingen met hun moeder mee en kwamen niet meer terug naar het jongenskamp. We hoefden niet meer te werken en niet meer te buigen, maar wat gebeurde er verder? Twee dagen later zaten ze daar achter een houten tafel met stapels papier en lijsten met namen. Vijf Hollandse Rode-Kruis meisjes uit Singapore in grijs uniform en met een Rode Kruisband om de arm. Zij waren immers in Holland in mei 1945 al bevrijd.

Je kon vragen stellen; "Waar zijn mijn ouders? Hoe heet je en waar kom je vandaan?" Elke dag stond ik weer in de rij. Tevergeefs! Ze wisten het niet...!

Veel jongens kregen geen antwoord op de vraag waar hun ouders waren gebleven. Stond je naam niet op een lijst dan kon dat van alles betekenen. De naam Sesink Clee en de naam van de familie van mijn beste vriend Jack ook niet. We hoorden van zes vrouwenkampen in Semarang op 40 km afstand richting de kust. Na vier dagen besloten Jack en ik zelf maar te gaan zoeken. We kochten in het dorp ieder een oude fiets in ruil voor dekens en achtergelaten kleding. Het werd ons sterk afgeraden om naar Semarang te fietsen omdat de Indonesische Vrijheidsstrijd was losgebarsten. De Indonesiërs zaten niet te

wachten op die Hollanders die weer uit de kampen kwamen. Overal kwam het verzet in beweging en iedereen werd aangeraden om in de kampen te blijven. De Jappen hadden de Indonesiërs immers beloofd dat Indonesië onafhankelijkheid zou krijgen. Dit was de gevaarlijke en onvoorspelbare 'Bersiap'. We hadden deze grimmige Vrijheidsstrijders, deze 'Peloppers', al eerder gezien. In de late namiddag, al een paar weken lang, liepen deze strijders voor het jongenskamp demonstratief oprulende leuzen te schreeuwen, zoals Bersiap (Verenigt u), Blanda Mati (Dood aan de Hollanders), Merdeka (Vrijheid), Amerika di Strika (Amerika plat strijken), Britis di Lingis (Engelsen onder de koevoet), en Hidoepkan Indonesia (Leve Indonesië!). Het ging ons door merg en been, maar uiteindelijk deden zij niets anders dan schreeuwen. Soms in groepen van wel 50 jonge strijders op blote voeten, ontbloot bovenlijf en gewapend met puntige bamboe-stokken van anderhalve meter (De Bamboe Roentjing). Een angstaanjagend stelletje ongeregeld dat je maar beter niet moest tegenkomen. Soms gooiden zij met stokken en stenen over het prikkeldraad en een enkele keer werd er zelfs geschoten en dan doken wij doodsbang achter in

Vrijheidsstrijders

het kamp in een open stinkende woer-
afvoergoot.

Tegen alle adviezen in gingen Jack en ik de zesde dag nadat de poort was open-
gegaan op de fiets naar Semarang.
Overal zagen we deze schreeuwende
jonge Onafhankelijkheidsstrijders, 'De
Peloppers'. Altijd weer dezelfde leuzen,
maar ze deden ons niets. Ze zwaaiden
zelfs naar ons, met 'Bersiap!' In Semarang
werden we overal goed ontvangen, maar
geen familie te vinden. We kregen hulp,
bleven slapen en kregen eten. Na drie
dagen waren we weer zonder resultaat
'thuis' in Ambarawa. We waren verdrietig
en ten einde raad. Onderweg lieten we
onze tranen lopen, bang dat we hele-
maal alleen waren overgebleven. De vol-
gende dag hoorden we van nog twee
andere vrouwenkampen buiten
Semarang. Jack wilde direct weer terug.
'Harry, ga je mee?' 'Nee', zei ik. 'Ik kan
niet meer, ik ben doodziek geworden van

dat eten onderweg in die kleine
'warongs', die kleine inlandse eethuisjes.
Mijn darmen zijn helemaal van streek, ik
ben kapot van binnen'. Jack keek mij vra-
gend aan en vroeg verontrust, 'Bloed'. . .
? Ik knikte. We wisten beiden wat deze
uitdrukking in het kamp betekende. De
gevaarlijkste variant van dysenterie . .
'Jack zei, "Dan ga ik alleen maar ik zal ook
naar jouw moeder zoeken". Ik zal zijn
woorden nooit vergeten. En zo ging Jack
alleen, op de fiets, weer terug naar
Semarang. Maar Jack is nooit in
Semarang aangekomen. Hij werd een
paar dagen later door een patrouille van
de 'Andjing Nica' aan de kant van de weg
gevonden. Wreed, door de Indonesische
'Peloppers', afgemaakt en in stukken
gehakt, 'getjien-tjangt'. Ik denk nog vaak
aan Jack, mijn beste vriend, die mij
beloofd had ook naar mijn moeder te
zullen gaan zoeken. Het ontroert mij nog
steeds en zeker op dit soort dagen. Onze
'vrijheid' duurde in totaal maar 14 dagen,

daarna ging de poort van het jongens-
kamp weer hermetisch dicht.

De flode-Kruis meisjes waren overhaast
vertrokken. We werden nu bewaakt door
de Jappen zelf. Het duurde dagen, weken
en maanden, totdat we op een nacht
door het Engelse leger met Gurgha sol-
daten, met militaire vrachtauto's, werden
bevrijd en naar Semarang werden
gebracht. Daar hoorde ik dat mijn vader
en mijn moeder, met mijn twee zusjes en
mijn broertje, in Bandoeng zaten.
Tweehonderd kilometer verderop, rich-
ting Batavia. Twee dagen later kon ik
mee met een militaire colonne naar
Bandoeng en zag ik daar hullend mijn
moeder weer terug, na al die jaren van
opsluiting plus nog eens vijf angstige en
gewelddadige maanden van de 'Bersiap'.
Inmiddels was het januari 1946 en was
ik al 19 jaar.

Met dank voor uw aandacht. ■

Alle ECHOS Homes zijn Veteranenontmoetingscentra

ECHOS Homes zijn van oudsher unieke ontmoetingscentra met een gezellige huiskamer, multifunctionele vergader- en ontspanningsfaciliteiten en een prima keuken.

- ★ ECHOS Homes kunnen zowel kleine als grote groepen tot ca. 150 personen accommoderen.
- ★ Bel even met onderstaande contactpersonen om uw wensen te bespreken.
- ★ ECHOS Homes hebben de status 'militaire accommodatie'. Wij kunnen al uw activiteiten en evenementen die door Defensie worden gesubsidieerd, direct bij hen declareren.

ECHOS Home 'de Schakel' Leuvenumseweg 68, 3852 AS Ermelo	gastvrouw: Maneke Potappel tel. 0341 - 553 830
ECHOS Home 'de Landing' Deelenseweg 28, 6816 TS Schaarsbergen	gastheer: IJsbrand Terlouw tel. 026 - 44 30 487
ECHOS Home 'de Vrijheid' Eindhovensedijk 33, 5688 GN Oirschot	gastheer: Ronnie Reumer tel. 040 - 29 04 515
ECHOS Home 'het Baken' Johannes Postweg 5, 7973 JB Darp (Havelte)	gastheer: Han Mennink tel. 0521 - 341 297
ECHOS Home 'het Anker' Toepad 110, 3063 NJ Rotterdam	gastheer a.l.: Aart Werkman tel. 010 - 24 299 10
ECHOS Home 'de Duif' Binnenhaven 76-77, 1781 BL Den Helder	gastheer: Han Mennink tel. 0223 - 612 178
ECHOS Home 'Baan Zulu' Eindhovensedijk 33, 5688 GN Oirschot	gastheer: Ad Mulwijk tel. 0318 - 453 060
ECHOS Home 'De Verbinding' Wolweg 140-A, 3776 LS Stroe	gastvrouw a.l.: Marieke Potappel tel. 0577 - 461 309

www.echos.nl

Angst en spanning in vroeger Nieuw-Guinea

Veteraan Cees Aarts geeft gastles op de Jozefschool

"Wat is nou het ergste wat u heeft meegemaakt", vroeg een meisje. Cees Aarts uit Rijen is een keer heel erg geschrokken toen hij 's nachts alleen op wacht stond in de rand van de bush omdat hij dacht dat er over het water een prauw aan kwam varen.

Tussen het geritsel en de geluiden van het oerwoud meende hij kraken- de takken door voetstappen achter zich te horen. Hij kreeg er een 'hartwip' van. "De angst en spanning waren groot in Nederlands Nieuw-Guinea", vertelde hij aan groep 8 van juffrouw Lian van de Jozefschool.

Hij werd in 1962 als dienstplichtig militair uitgezonden naar Nieuw-Guinea en verbleef daar zo'n half jaar. Toen hij daar was zijn vlakbij twee Nederlandse militairen bij een oorlogshandeling om het leven gekomen. Gedurende het hele optreden van Nederland tegen de Indonesische infiltranten waren er meer dan honderd Nederlandse slachtoffers te betreuren.

De kinderen wisten al een beetje van Cees Aarts af, omdat ze samen met juf-

Foto's: Jacomijn Dijkers

frouw Lian via 'uitzending gemist' naar de uitzending hadden gekeken van de Nationale Dodenherdenking op 4 mei in Amsterdam. Hij legde toen een krans bij het monument op de Dam, als vertegenwoordiger van de Nederlandse veteranen, vlak achter koningin Beatrix. En nu stapte hij zo maar de klas binnen. Voorzitter van de Vereniging Indië Militairen Gilze-Rijen en van nog twee overkoepelende organisaties.

Hij deed zijn verhaal met het oog op de naderende gemeentelijke Veteranendag (26 oktober). Het zat vol met vreemde en onverwachte dingen. Als er soldaten op patrouille moesten om vijandige parachutisten op te sporen en gevangen te nemen, werden ze geholpen door de Papua's, de bewoners van Nieuw-Guinea. "Want in dat dichte en natte oerwoud konden wij niets. De Papua's konden goed spoorzoeken. Zagen al aan een gebroken takje of een gevallen blad of daar iemand gelopen had. Ze wisten wat je kon eten of drinken. Daarom hoefden onze soldaten niet al het eten mee te dragen. Ze waren vaak dagenlang onderweg. De bevolking was blij dat Nederlandse militairen naar het grote eiland waren gekomen en hoopte op steun van Nederland in de strijd voor onafhankelijkheid. Maar die steun heeft Nederland uiteindelijk niet kunnen geven. Op 15 augustus 1962 werd een verdrag getekend, waarbij Nederland verplicht was om Nieuw-Guinea toch aan Indonesië te geven. De Papua's waren het daar helemaal niet mee eens en vonden het heel erg dat wij hen in de steek lieten. Toen wij in november 1962 weer naar Nederland vertrokken, stonden ze op de kade te huilen".

Cees Aarts hing voor de klas de vlag op van de Papua's, de Morgenster. De Morgenster is het symbool van de strijd die groepen nog steeds voeren tegen de Indonesische overheersing. Papua's worden in hun eigen land door Indonesië vervolgd, vernederd, ze verdwijnen of worden vermoord. De vlag heeft een verticale

rode baan. De horizontale banen staan voor de districten van West-Papua, zoals Nieuw-Guinea nu heet. "En als ze op West-Papua deze vlag hijsen wordt dat door Indonesië gezien als een misdad en krijg je jarenlange gevangenisstraf". Na het uurtje over Nieuw-Guinea arriveerde burgemeester dr. Jan Boelhouwer, voor de eerste keer met ambtsketen om buiten het gemeentehuis, zoals hijzelf opmerkte.

Hij sloot het schoolproject over veteranen op de St. Jozefschool officieel af. Eerder in de week was bij de andere groep 8 veteraan Henk van den Hout uit Rijen op bezoek geweest. Hij deed ook mee aan het militaire optreden van Nederland om Nieuw-Guinea tegen de Indonesische indringers te beschermen. Burgemeester Boelhouwer zei dat onze veteranen 'erkenning, waardering en respect' verdienen. "Vooral omdat ze vaak opdrachten hebben uitgevoerd waarbij hun leven in gevaar was. Dat mogen we niet vergeten".

Omdat de school zoveel tijd had gestopt in het veteranenproject deed burgemeester Boelhouwer een prachtige voetbal cadeau. Iets heel anders dan de voorwerpen die Cees Aarts had meegebracht en die de tafel voor hem vulde en een ruimte maakte. Pijlen in diverse maten, een boog, krakeldozen, beekjes, een kleine tamtam die bespannen was met het vel van een boomkangaroo. En nog veel meer en nog veel gekker, uit de oude Nederlandse kolonie. De leerlingen hebben al die spullen met grote interesse bekeken. Die gloednieuwe voetbal die bracht de kinderen ineens weer terug in de Nederlandse werkelijkheid. ■

Vertel het je kinderen Indiëveteraan

met zoon (36) terug naar Zuid-Sumatra in 2002

Dam en sluizen in de Air Komerang

Schiphol

Op de dag af 55 jaar nadat ik als sergeant-OWW met 4-1 RI en 4-4 RI op de Kota Baroe uit Rotterdam naar Indië vertrok, vliegen mijn zoon en ik op 23 mei met Garuda Indonesia van Schiphol in 16 uur naar Jakarta en na korte overstap verder naar Palembang om 24 uur nadat wij in Ermelo het huis uit gingen, bij Hotel Nusantara voor de deur te staan.

In 1997 was ik naar aanleiding van een oproep in 'De Opmaat' (zelfge nagedachtenis) met vier sobats vijf weken terug geweest naar Z-Sumatra, waar wij veel plaatsen uit onze jaren 1947-1950 bezochten: een fantastische reis. Maar in het gebied waaraan alleen ik veel herinneringen had, de Javanen Kolonisatie Belitang, waren wij niet geweest, erg jammer. Begin 2002 stelde mijn zoon voor er dan samen heen te gaan en zo geschiedde!

Palembang

Dezelfde bebrilde man achter de receptie en de jongens in de bekende blauwe pakken met gele streep als vijf jaar geleden ontvangen ons. "Hebt u kamer 82 voor ons, daar heb ik vijf jaar geleden ook geslapen". Ja hoor, nog precies hetzelfde alsof het gisteren was: niets veranderd. Rupiah 30.000/nacht. Simpele kamer, wel wc en mandibak met zeep en handdoek, om 6 uur 's morgens een glas thee met sandwich-jam en een gekookt eitje en 's middags een glas koffie ook nog. De koers dan is € 1,00 = Rp. 8090 ofwel Rp. 1000 = 12 1/2 cent. De banken willen nu niet graag American Express cheques inwisselen maar bij de grote banken, ook in het binnenland, kun je gewoon en net zo snel als hier pinnen en 'flappen tappen'. Op de hoek van warenhuis Mata Hari zit nu een McDonald's met een groot terras om de hoek. Dus prima uitzicht bij de cola of koffie en er is veel te zien aan verkeer en mensen op dat kruispunt! Einde van die eerste middag nog een tropische stortbui van een half uur. Wij willen gaan eten bij een leuk zaakje vlakbij, maar daar is nu een Padang-eettentje waar wij aardig eten. Nee er is geen Bintang (Indonesisch Heineken) maar thee erbij. En Palembang is nog steeds een even levendige stad.

Baturaja

De volgende ochtend gaan wij van Station Kertapati, dat er nog net zo uitziet als 55 jaar geleden, met de kereta api (de trein dus) eerste klas naar Baturaja. Echt wel comfortabel met diesellok, koel door ronddraaiende ventilatoren tegen het plafond en met stewardessen in leuke roze pakjes die komen vragen of we eten willen bestellen. Nee, maar kunnen we koffie krijgen? Dat kan en wij krijgen ook nog (rug)kussens en een verpakt beertje water. Keurig! Bij het eerstvolgende station storten zich tientallen verkopers de trein in: met rijst, eieren, ananassen, flessen water, krupuk, kippen en er zijn jongens die met een gitaar liedjes zingen en zelfs jongetjeschoenpoetsers. Voorbeeldig is de trein om 12.00 uur te Baturaja. Een goed Engels sprekende treinman houdt voor ons een geel busje aan om ons naar het hotel te brengen. Hij blijkt later een computerenthousiast te zijn die ook websites maakt, zoals <http://www.baturaja.com>. Hotel Harison is weer net als vijf jaar geleden. Zelfde jonge vrouw met brilletje achter de receptie herkent mij en "komen die andere vier ook weer?". Niet dus, maar wij krijgen een mooie kamer met geluidloze AC (airco), schone mand, elke dag schone handdoeken en als ontbijt thee met cake of donut op de gewenste tijd 8 uur dus. Dan 's middags de stad in over de vernieuwde brug en bij het Rijstboer/boerinmonument de weg omhoog waar wij destijds met onze mortieren en carriers lagen. Dat gebouw is er niet meer maar één grote waringinboom staat er nog wel. Nu staat er een gebouw met Akademi Baturaja. Waar destijds het huis was van de Assistent-resident zelft nu de "Raja van Baturaja" grapt een kebon over de huidige regent. Als wij net de rivier Air Ogan daar gefotografeerd hebben, staan er wel 25 kinderen om ons heen. Echt vriendelijk en knap nieuwsgierig "Where do you come from?" Het Restoran Megaria is er nog, de fuh yung hai is nog steeds lekker en de Bintang koud.

Javanen Kolonisatie Belitang

Voor de volgende dag hadden wij een auto met sopir besteld. Zelfde man als vijf jaar geleden, komt mooi uit. De weg tot Martapura is erg slecht en vol gaten. Maar verder naar Bantén

loopt een prima weg. Kort na Martapura zien wij een enorme dam in de rivier, de Air Komeriing, het lijkende Deltawerken wel! "Zien jullie op de terugweg" grijnst de sopir. Begin november 1947 waren wij per grootse colonne over de (versperde) weg opgerukt van Baturaja naar Bantén waar onze mortiersertie met brencarriers een post vormde om de brug te bewaken. Toen rampokkers en de TRI de Koloniasa Belltang (die verderop lag) lastig vielen, zijn wij er medio november met carriers en onze mortieren- van-acht met kogel wat schieten ingetrokken en hebben wij kort daarna er de Post Belltang gevormd waar wij tot maart 1948 lagen. Op verzoek van de tan's gingen wij er ook op olifant(verjaag)jacht. Dit was mijn grote wens; daarheen terug te gaan. Temeer omdat ik pas kort geleden een serie artikelen in De Telegraaf van 1982 las over de Club van Oud-Indiegangers Waalwijk die op verzoek van de toenmalige Nederlandse Bisschop Mgr. Soudant van Palembang* (van 1963 tot 1999) fondsen bijeenbracht voor ouderen en ziekenhuizen. Zelfs een Landbouwschool met huisvesting werd gerealiseerd. Zie Checkpoint Nr.10/december 2010, pag. 42-44.

Ondertussen is de kolonisatie uitgegroeid tot het Proyek Transmigrasi Batumarta: een 1,2 miljoen Javanen van hun overbevolkte eiland naar de ruimte van Z-Sumatra, zoals de Nederlanders waren begonnen van 1912 tot 1920. Een kanaal van de rivier de Komeriing werd aangelegd met veel zijkanalen om sawas te kunnen bevoelen voor rijst en groenten: eten voor de nieuwe bewoners. Eind 1947 werkte alles nog behoorlijk, hoewel verwaarloosd in de Jappentijd. Nu vinden wij de oude brug bij Bantén weer terug, maar onbruikbaar gemaakt en met een mooie nieuwe eraast en onze legering is er niet meer. Langs het oude kanaal zijn de sluizen vernieuwd en wij moeten bij sluis IX zijn. Daar vinden wij de Landbouwschool van de Waalwijkers, precies als op de foto's in hun Belitang Bulletin van 1991. De Javaanse directeur is tevreden en wij dus ook. Bij onze voormalige desa staat nu een grote witte moskee met hoge minaret en een school met schoolkinderen die graag op de foto willen.

Onze loods en huisjes van toen zijn wég, daar loopt nu een nieuw kanaal. Terugrijdend toont onze sopir ons de nieuwe brede kanalen en sawas tot de horizon. Zo komen wij bij de dam. Deze grote waterwerken, het Trigasi Proyek Komeriing, zijn van 1980 tot 2000 door Jappen gebouwd in opdracht van de Indonesische regering.

Muara Enim

Na vier dagen de sopir weer besteld om naar onze volgende 'standplaats' te gaan. Langs de Air Enim rijden wij via Tandjong Enim, bekend om zijn kolenmijnen en destijds herstellingsoord voor zieken, naar Muara Enim. Het zo plezierige hotel van 1979 ziet er niet meer uit, dus naar Hotel Rene. Ook vervelofs en oud maar sympathieke jongelui ontvangen ons. Wij nemen een op één na duurste kamer,

Rp. 65.000 met AC, warm en koud stromend water, echte douche naast de mandi, wastafel op de kamer, TV en drinkwatercontainer. Aan de zijkant loop je zo het rustieke Restoran Rene in. Vriendelijke bazin en keurig geklede jongelui in de bediening. Half open langs de zijkant met palmen en de rivier tropisch romantisch. Lekkere gerechten, koele Bintang en velen komen er eten en drinken! The Place to be! De volgende dag naar het gebouw van de LVRI (Legiun Veteran Republik Indonesia), waar wij vijf jaar terug zo vriendelijk werden ontvangen. Het naambord ziet er vervelofs uit en de relieffoorstelling van hun strijd tegen de Nederlanders aan de buitenmuur is vaal. De volgende dag gaan wij per gehuurde auto naar Pagar Alam. Mooi helder weer waardoor de bergen goed te zien zijn. Over de Endikat-kloof, dat was bij de 2e Politieke Actie een grote hindernis omdat de peloppers de brug aan één kant hadden opgeblazen. Deze werd door de genie provisorisch gemaakt door een houten wegdek over de bovenkant aan te leggen. Heetta toen de Bliksebrug. Deze werd in de 50er jaren opgetakeld, maar intussen ligt er een mooie nieuwe naast. Daar was weer de Gunung Dempo (159 meter) met zijn koffie-, thee- en kruidplantages. En een nieuwe theepackerij waar de oude destijds verried was. Toch weer een belevenis. De volgende ochtend enkele kampongs verder gereden tot voorbij Jarai, daar waar onze carrier maart 1949 op een berm-trekboom liep 'ter overdenking'. Na vier dagen gaan wij terug naar Palembang waar wij nog in de Wateroren, nu stadskantoor, van een hoge ambtenaar horen dat zij nog steeds fondsen ontvangen van Waalwijk. Mooi!

Jakarta

Na twee weken Sumatera Selatan vliegen wij dan weer naar Java, de hoofdstad met zijn ruim 10 miljoen inwoners. Van de reis in 1997 kende ik een Indonesische jongedame die Hogere Hotelschool gedaan had en bij een grote keten werkte. Via haar naar een luxueus hotel met forse korting. Met haar naar de fameuze Plantentuin te Bogor, het vroegere Buitenzorg. Ook naar de Kota, de oude benedenstad van Batavia met het oude Stadhuis (nu museum), het bekende Portugese kanon-met-de-vuist, de Kippenmarkt-ophaalbrug waar het Molenvliet er weer smerig bij ligt. Op het vroegere Koningsplein, nu Merdeka geheten, gaan wij met de lift het 132 m. hoge Monumen Nasional Moras op. Wat een uitzicht over de stad met gewoon de kampong achter al die wolkenkrabbers... Garuda Indonesian Airways brengt ons na drie weken weer comfortabel naar huis. Het was een hele reis, veel gezien en dank zij het opruimen tevoren van mijn pasar-Maleis ook nog veel mensen gesproken. Fijn nu dan toch Belltang gezien te hebben en alles daar met mijn zoon beleefd te hebben! ■

Pim Faber (oud-4-4 R)

* De emeritus Bisschop van Palembang Mgr. J. Soudant overleed op 82 jarige leeftijd in Nederland in december 2003.

Oude en nieuwe brug te Bantén

Landbouwschool

V.I.M. Groningen

Secr. J. Hummel
P. Dijkmanweg 84A
9731 BH Groningen
Tel. 050-5410009
E-mail: sobat.jarhummel@orange.nl

Donderdag 14 maart Jaarvergadering in Bowling Centrum Passe Partout, Opwelderweg 57, 9902 RB Appingedam. Tel. 0596-624616.

Zaal open: 13.00 uur - Aanvang: 13.30 uur.

Vrijdag 24 mei Reünie in de Willem Lodewijk van Nassaukazerne (Lauwersmeer), Strandweg 21, 9974 SM Zoutkamp.

Zaal open: 09.30 uur - Aanvang: 10.30 uur - Einde: 17.00 uur.

Dinsdag 4 juni Jaarlijkse herdenking bij het Indiëmonument op de begraafplaats Selwerderhof te Groningen. Georganiseerd door de Stichting Indië Monument Groningen en het Overleg Veteranen Groningen. Aanvang: 14.00 uur.

Zaterdag 12 oktober Bijeenkomst in het 'Oude Wapen', Hoofdweg 70, 9697 NL Blijham. Tel. 0597 561237. Zaal open: 13.00 uur - Aanvang: 13.30 uur.

De vorige bijeenkomst in Blijham was zeer slecht bezocht dus sobats hou de agenda

goed in de gaten. Het bestuur was zeer teleurgesteld door het kleine aantal aanwezige leden, het bestuur doet er veel aan om er een gezellige middag van te maken.

V.I.M. Overijssel

Secr. N.J. Sagel
Vrijlinklanden 33
7542 LT Enschede
Tel. 053-4776073
E-mail: nicosagel@veteranen.nl

Dinsdag 16 april wordt de jaarvergadering gehouden in Café-Restaurant 't Sterrebos', Beuningerstraat 71, 7588 RG Beuningen. Tel. 0541-351365.

Zaal open: 13.30 uur - Aanvang: 14.00 uur. De agenda voor deze vergadering ontvangt u voor aanvang van de vergadering.

Er zal een verloting worden gehouden met waardevolle prijzen om de kosten te dekken. Het bestuur rekt op uw komst.

V.I.M. Lichtenvoorde

Secr. V. van Harxen
Oostervoort 123
7103 XM Winterswijk
Tel. 0543-569707
E-mail: vinmar08@upcmail.nl

11 maart Algemene ledenvergadering in HR.Z. 't Zwaantje' Aanvang: 14.30 uur.

4 mei Jaarlijkse dodenherdenking met voorafgaand een herdenkingsdienst in de St. Bonifaciuskerk, daarna in stilte naar het

herdenkingsmonument voor de kranstegging voor alle 36 omgekomen burgers en de zeven Indië-militairen.

14 september Veteranendag met vooraf kranstegging in Groenlo bij het herdenkingsmonument. Hierna gezellig samenzijn in de Schoppe op Camping Marvelde.

23 oktober Jaarlijkse reünie in Kamp Holterhoek. Aanvang: 10.30 uur.

11 december Stampottenmiddag ter afsluiting van het jaar 2013.

Oud Indiëgangers Oost Gelderland

Secr. L. Wagenaar
Lijsterstraat 31
7102 HM Winterswijk
Tel. 0543-530305
E-mail: lwagenaar@upcmail.nl

Woensdag 17 april de Algemene Ledenvergadering in zaal Den Bremer te Toldijk. Aanvang: 13.30 uur.

Dinsdag 24 september de Jaarlijkse reünie en dodenherdenking in de Kumpulan op het landgoed Bronbeek te Arnhem. Aanvang: 10.30 uur.

Woensdag 20 november de Najaarsbijeenkomst. De locatie zal later bekend gemaakt worden. Aanvang: 13.30 uur.

V.I.M. De Valouwe

Secr. W.G.A. Faber
Valkenhof 41
3853 BP Ermelo
Tel. 0341-557394
E-mail: pimfaber@hetnet.nl

Dinsdag 9 april Jaarlijkse Ledenvergadering (alleen voor leden) in 'De Middenstip' te Epe. Aanvang: 13.30 uur.

Dinsdag 20 augustus Zomerbijeenkomst in Restaurant 'Pijnappel', Hoofdweg 55, 7382 BE Klarenbeek. Aanvang: 13.30 uur.

Dinsdag 1 oktober Feestelijke reünie 25 jaar De Valouwe in de Kumpulan van Bronbeek, Velperweg 147, 6824 MB Arnhem. Aanvang: 10.30 uur - Einde: 16.00 uur.

V.I.M. Dongen

Secr. J.C.M. v.d. Bruggen
Cimbaalpad 45
5101 AN Dongen
Tel. 0162-320827
E-mail: jvdbruggen@home.nl

Onze donderdagen van 14.00 t/m 17.00 uur worden resp. gehouden op 7 maart, 4 april, 2 mei, 3 juni, 5 juli, 1 augustus, 5 september, 3 oktober, 7 november en 5 december.

Bestuurvergaderingen (niet op het Complex) op 4 maart, 1 april, 6 mei, 3 juni, 8 juli, augustus vakantie, 2 september, 7 oktober, 4 november en 2 december.

Donderdag 28 februari Jaarvergadering.

Donderdag 16 mei Reünie V.I.M. Dongen

Vrijdag 28 juni Veteranendag Gemeente Dongen.

Zaterdag 29 juni Nederlandse

Veteranendag Den Haag.

Donderdag 12 december Kerstbijeenkomst.

V.I.M. Gilze-Rijen

Secr. J. Nieuwkoop

Doornbos 98

5121 RX Rijen

Tel. 0161-227708

E-mail: jaap@nieuwkoop.net

Op de algemene vergadering van 15 november 2012 is de secretaris van onze vereniging (J. Kraus) afgetreden als bestuurslid en heeft hij zijn portefeuille ter beschikking gesteld. Tijdens deze vergadering is hij benoemd tot ereid van de V.I.M. Gilze-Rijen. Omdat niemand uit onze vereniging het secretariaat wilde overnemen, hadden we een groot probleem. Uiteindelijk heeft onze voorzitter de heer Jaap Nieuwkoop bereid gevonden de secretariaatswerkzaamheden op zich te nemen. Jaap Nieuwkoop is geen

Indië- of Nieuw Guineaveteraan maar als luchtmachtofficier wel enkele malen onder de vlag van UNFIL uitgezonden geweest. We zijn blij dat hij de functie van secretaris over wil nemen.

Donderdag 7 maart Bingomiddag op Vliegbasis Gilze-Rijen.

Donderdag 11 april Eten bij Chinees restaurant "De Chinese Muur".

Donderdag 6 juni Bezoek aan verzor-

gingshuis voor Indische en Molukse Nederlanders 'Huize Raffy' in Breda.

Dinsdag 16 juli Bezoek "Traditiekamer" op Vliegbasis Gilze-Rijen.

Donderdag 22 augustus Activiteitenmiddag op sportpark 'Vijf Elken'.

Donderdag 17 oktober Jaarlijkse reünie op Vliegbasis Gilze-Rijen.

Donderdag 14 november Jaarlijkse algemene vergadering op Vliegbasis Gilze-Rijen.

In Memoriam

"Op 86-jarige leeftijd is overleden ons aller Hans", zo begint de rouwbrief waarmee het overlijden van Johannes Teunis Ploeg wordt aangekondigd.

Hans Ploeg was ook binnen de veteranenwereld bekend als iemand die zich -vooral in de beginperiode- inzette voor de oud-Indiëmilitairen ten einde in verenigingsverband te komen tot een organisatie met het doel erkenning bij de overheid te krijgen voor hetgeen zij, onder zeer moeilijke omstandigheden, in Indië hadden gedaan.

In het bijzonder denken wij aan zijn functie als bestuurslid/redacteur bij V.I.M. "De Valouwe" en redacteur FIM Nieuwsblad, waar zijn capaciteiten als "verbindingsman" (in dienst was hij telegrafist) duidelijk vorm en inhoud kregen. Hij kon schrijven, tekenen en schilderen, niet in de eerste plaats voor hem zelf, maar altijd met een bedoeling of aanwijzing die anderen tot naderken kon stem-

men. Velen zijn nog in het bezit van een verjaardagskalender (tekst en afbeelding Hans Ploeg) en worden op deze wijze dagelijks aan hem herinnert.

Wij veteranen zijn hem veel dank verschuldigd voor zijn veelzijdige inzet. De laatste jaren hield hij zich meer met fundamentele begrippen bezig, zoals vragen die met materiële en geestelijke werkelijkheid te maken hebben, naar de zin van het bestaan enz.

Het door hem geschreven gedicht op de rouwkaart, waarin hij zichzelf ziet als iemand die uit aarde en geest bestaat, getuigt daarvan.

Zo is hij vertrokken. In hoop en verwachting "Naar de stad zonder dood en duisternis, waar de zon niet meer nodig is."

Hans, goede reis!

Frits Dijkstra, oud-voorzitter V.I.M. "De Valouwe" ■

Tekening: Hans Ploeg.

Balans

"Blijf in balans", dat is de kreet van heden, op ons fysieke en psychische welzijn gericht, want wil je als mens optimaal functioneren, dan moet je met name alert zijn op evenwicht!

Balans wordt vooral gepromoot in het kader van voeding, verantwoorde levensstijl en duurzaamheid; door medici, goeroes, pers en consultants worden we willoos naar de wachtende weegschaal geleid.

Mentaal eist balans een hechte, integere basis; tot stand gebracht door stabiele persoonlijkheid en gevoed met normen en waarden, zo oud als de wereld, maar dringend nodig in onze moderne tijd.

Voor lichaam en geest, de natuur en heel de kosmos, is het een noodzaak in balans te zijn; helaas kan veel dit evenwicht verstoren, zoals stress, angst, rouw, verdriet en pijn.

Dus toen jij veteraan, na vijf zware jaren van oorlog -die, vrijheidsberovend, veel schade had aangericht - de opdracht kreeg voor een missie in de tropen, werd jouw balans hierdoor totaal ontwricht!

Je was een stoere blink, die als zovelen, tevreden woonde bij zijn ouders thuis, tot de dienstplicht riep en jij die moest vervullen in een onbekend land, zo angstig ver van huis!

Toch moest je gaan, want weigeren was geen optie en buitendien was het een nobele taak, want je zou orde, vrede en rust gaan brengen, dat was voor een Hollandse jongen een erezaak!

Dus je verzamelde je moedig van je balans de brokken, trok de stoute legerschoenen aan en ging het schip in naar een onzekere toekomst, waar je voor hete vuren kwam te staan!

Je weet 't nog goed, de onmacht, de snipers, de doden, het balanceren op de afgrondrand... dan kom je, gebrand door de zori, gebrandmerkt van binnen, na drie jaar terug in 't afwijzend vaderland.

De nieuwe generatie militairen, als 'profi' geschoold, modern toegerust om daar, waar 't nodig is, te opereren, is zich terdege van 't balans belang bewust.

Maar eenmaal bij de brandhaard aangekomen en theorie wordt wiede werkelijkheid, blijft van die zekerheid heel weinig over, want die maakt plaats voor overlevingsstrijd.

De Taliban is onzichtbaar aanwezig, de bermbom is daar getuige van; en op een kwade dag moet je ervaren, dat je vijand het nooit meer rovertellen kan.

Maar je moet verder, want je kunt niet rouwen, een stoere soldaat mag toch niet zielig zijn; je verdringt het verdriet, maar na de vredesmissie spoken beklemmende beelden door je brein...

Tussen oude en jonge veteranen is, ondanks verschil, de overeenkomst groot: dezelfde angst, frustraties en syndromen, het 'groene bloed', de trouw tot in de dood.

Zowel in vroegere als in recente missies heeft de militair veel goeds tot stand gebracht: hulp en bescherming, contact met de bevolking, het schrijnend leed van zwerfkinderen verzacht.

Ook hebben allen het belang ervaren van erkenning, begrip, een 'luisterend oor'; de onderlinge band met lotgenoten brengt hervonden balans en de basis hier voor.

En eenmaal, in de avond van ons leven, breekt tijd voor 'de balans opmaken' aan; zijn we nog in evenwicht gebleven, wat is er fout en wat is goed gegaan?

Zet de weegschaal-wijzer-punt op 't positieve, geef het negatieve geen of weinig kans, dan ervaar je na al je volbrachte missies, vertrouwen op vrede in een volmaakte balans! ■

Annie Steenstra

Declamatie door mevrouw Annie Steenstra, gehouden tijdens de 53e Herdenking "7 December" in de Oranjekazerne te Schaarsbergen.

Nieuwe commandant Bronbeek

Kolonel Michiel Christiaan Duffer (53) treedt op 1 maart 2013 (zijn verjaardag) aan als nieuwe commandant van het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek in Arnhem. Duffer wordt de zestiende commandant Bronbeek.

150 jaar Koninklijk Bronbeek

Het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek in Arnhem, is het boegbeeld en de bakermat van de veteranenzorg in Nederland. Met de oprichting van dit unieke instituut was oprichter Koning Willem III zijn tijd ver vooruit.

In '150 jaar Koninklijk Bronbeek' schetst Laurens van Aggelen een beeld van de wijze waarop Bronbeek gedurende anderhalve eeuw kon rekenen op de steun van leden van het Koninklijk Huis. Hiervoor deed de auteur ondermeer onderzoek in het Koninklijk Huisarchief. Daarnaast wordt stilgestaan bij de manier waarop de bewoners en hun commandanten in al die jaren uitdrukking gaven aan hun warme sympathie voor het Koninklijk Huis. De vele bezoeken, schenkingen en diverse steunbetuigingen van de Oranjes aan Bronbeek die in dit boek zijn opgetekend, laten zien dat de band tussen het Koninklijk Huis en Bronbeek de afgelopen 150 jaar hechter is geweest dan tot dusver alom werd aangenomen.

Laurens van Aggelen (Arnhem, 1964) is schrijver en heeft diverse boeken en talloze andere publicaties op zijn naam staan. Met name op het gebied van de Tweede Wereldoorlog en militaire geschiedenis. Van Aggelen is daarnaast als vrijwilliger actief in de veteranenzorg. Als hoofdbestuurslid van de Bond van Wapenbroeders en diverse internationale veteranenorganisaties ijvert hij voor de zorg, erkenning en waardering voor (oud)militairen en voor het in ere houden van herdenkingen voor degenen die tijdens hun inzet voor vrede en veiligheid het leven lieten.

Het boek '150 jaar Koninklijk Bronbeek' telt 112 pagina's en verschijnt op 19 februari in een fraaie hardcover uitvoering en is te bestellen via de website van de uitgeverij: www-we-publishing.nl

U kunt het boek ook bestellen door 15 euro over te maken op rekeningnummer: 48.80.18.455 t.n.v. White Elephant Publishing in Arnhem. Onder vermelding van: 'Boek Bronbeek' en uw adresgegevens.

€15,-
(geen verzendkosten)

www.we-publishing.nl